

LIETUVA

LITHUANIAN DAILY

Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Bursen, Postmaster General.

Copy 2 c.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metel Sav. XXVI
Dien. I

CHICAGO ILL., UTARNINKAS GRUODŽIO (DECEMBER) 3 d. 1918 m.

No. 8

Teisybe Kiekvienai Tautai —Wilsono taikos motyvas.

Nori Yankių Austrijon.

Milžiniški Belgijos nuostoliai.

Montenegro nuvertė Karalių.

TEISYBĖ KIEKVIENAI TAU- TAI—WILSONO TAIKOS MOTYVAS.

Washingtonas, gruodžio 3 d.—Prezidentas Wilsonas savo kalboje kongrese, prieš išvažiuojant į Europą Taikos Konferencijon, išdėstė savo motyvus, kurių jis prisilaikys Taikos Konferencijoj. Svarbiausia yra tas, kad Prezidentas Wilsonas pradžiai prisiūti, kad nebūtų nusikrausta nei viena tauta, kad visoms būtų suteikta teisybė ir tik vien teisybė. Savo išvažiavimą iš šios šalies į Taikos Konferenciją, Prezidentas aiškina tuom, kad yra jo šventa pareiga tą padaryti, nes, jis sako, kareiviai atliko savo garbingą darbą—sumušė militarizmą, dabar mes turime surdyti pasaulį taip, kad užtikrinus tvirtą ir pastovią taiką ir pastatyti pasaulį ant naujų tvirtų pamatų.

Savo ilgoje kalboje Prezidentas padarė trumpą apžvalgą nuveiktų darbų per paskutinį metą, nuo laiko, kada Suvienytos Valstijos įstojo į visavietinę karę. Išreiškė užsąmą ir nuveiktų darbų ir pridūrė, kad nors karė jau užsibaigė, bet dar Suvienytos Valstijos daug kuom turės prigriebti Europai, be ko, Prezidentas mano, Europa negalėtų atstatyti savo griuvėsių.

Prezidentas Wilsonas nepamiršo ir moterų; jis pasakė, kad moterims turi būti suteikta lygios teisės su vyrais, nes jos taipgi gerai atliko savo darbą, parodė toki pat patriotizmą ir pasišventimą, laike šios karės, kaip ir vyrai.

Savo kalboje Prezidentas Wilsonas pabrėžė, kad Suvienytose Valstijose randasi apie 80,000,000 akerių neapdirbtos žemės, ir kad ji turi būti išdalinta tarp grįžtančių kareivių, ir kad valdžia turi pagalbėti jiems išdirbime jos, prigriebdama finansiškai ir praktiskais patarimais.

Užbaigdamas savo kalbą, Prezidentas Wilsonas kvietė visus prie vienybės ir bendro darbo ir užreikė, kad nebūvimas šioje šalyje tęsis trumpą laiką ir kad jis tikisi sugrįždamas atgal atvežti už-

tikrinimą, kad idėjos dėl kareivių Suvienytos Valstijos kovojo, likosi pasiekmingai įvykintos gyvenimui.

NORI YANKIŲ AUSTRIJON

Vienna, lapkričio 27 d. (suveikinta). Buvusioje Austrijos imperijoje daugelyje vietų pageidaujama, kad Amerikai pasiūstų ten savo kariuomenę įvedimui tvarkos. Tas susabūtytų beskančius gincus ir riaušes, kas nuolat atsikartoja dėl daugybės naujai besiformuojančių tautų-tautelių, kurių reikalai, kuone kiekvienam atsitikime, priešingi vieni kitiems.

Žydai, pribūnanti Vienon ir Lembergo ir Pizenmyslir tvirtina, kad užtektų ten uni formoje burelio Amerikos kareivių, idant sulaukius žydų žudynes, kurios ten yra beveik paprastu dalyku.

MILŽINIŠKI BELGIJOS NUOSTOLIAI.

Brussels, gruodžio 3 d.—Centralis industrialinis komitetas Belgijos po ištirinėjimo pranešė, kad nuostoliai, padaryti Belgijai vokiečių militaristų okupacijų laike šios karės ir konfiskavimas mašinerijos ir kitokios medžiagos siekia apie 6,000,560,000 (šešis milijonus, penkis šimtus šešiasdešimt milijonų) frankų.

MONTENEGRO NUVERTĖ KARALIŲ.

Londonas, gruodžio 3 d.—Montenegro karalius Nikolas likosi nuvestas nuo sosto, sulyg žinių iš Pragos. Tautiškas Montenegro susirinkimas praėjio pėnyčioj nugalavo savo prasalintą karalių ir išnešė rezoliuciją, kurioje išreiškia pageidavimą, kad Montenegro susivienytų su Serbija.

REICHSTAGAS BUS SU- SAUKTAS.

Paryžius, gruodžio 3 d.—Vokiečių reichstagas bus greitai laiku susauktas, sulyg laikraščių žinių iš Vokietijos—toką žinią praneša laikraštis L'Information. Tas laikraštis, diskutuodamas abdikacijos aktą Vokietijos kaiserio, tvirtina, kad Hohenzol-

"ACH, HIMMEL" KAIP SLIDU!

Vokiškas militarizmas manė pasiekti viršūnę kalno, bet negali... slidu.

lėrnų dinastija likosi nuversta Vokietijoj todėl, kad jie negalėjo užkariauti pasaulio, o ne todėl, kad ji peržengė visus teises civilizacijos.

SOLF — AUSTRIJOS TAI- KOS KONFERENCIJOJ.

Berlinas, gruodžio 3 d.—Dr. Hartman įteikė Vokietijos užrubežinių reikalų ministeriui W. Solfui paliudijimą į Taikos Konferenciją, po ko jis pasakė, kad jis yra labai sujudintas Austrijos vokiečių nuosprendžiu prisidėti prie Vokietijos, nes tas buvo iš senovės Vokietijos troškimu.

REIKALAUJA UŽDRAUSTI BOLŠEVIKIŠKĄ AGITACIJĄ

Berlinas, gruodžio 3 d.—Keturi tūkstančiai vokiečių paficierių ant masinio mitingo išnešė rezoliuciją, kurioje reikalauja valdžios, kad ji uždraustų platinti agitaciją Liebknechtui ir Luxemburgui, ir kuogreičiausio susaukimo Steigiamojo Susirinkimo.

Philip Scheidemannas, va das ramiųjų socialistų, buvo vyriausiuoju kalbėtoju. Jis nurodė, kad valdžia dabartiname laike turi daug nesmagumų iš priezasties "negeisti- nų elementų", ir karštai agitavo už greitą susaukimą Steigiamojo Susirinkimo.

LENKAI ŽUPO ŽYDUS.

Vienna, gruodžio 2 d.—Šim.ai žydų Lemberge (Lvove) neturi jokios pastogės, kad prisiglaudus nuo šalčio. Mat lenkai paėmė mieste pirmenybę pradėjo žydų pogromus. Sulyg pranešimų, ten randasi daug užmuštų ir sužeistų. Sudeginta trys sinagogos ir apie aštuonisdešimt namų. Mieste esti nuolatinė plėšimai. Pogromų banga slenka ir vakarus link Jaroslavo ir į pietus link Dronobycz.

Žydų pranešimai tvirtina, kad pogromai neturi nieko bendro su bolševizmu. Tai yra lenkų pasistengimas, kad sulaukius žydus nuo jų jų dėjime link laisvės išgavimo, bei apsisprendimo, kaip tą užbrižė prez. Wilsonas.

Si kova turi pradžią tame, kad ukrainiečiai nori tapti nepriigulmingais nuo Lenkijos. Apie linkę Lembergo gyven- tojai ukrainiečiai, bet paciane mieste lenkai sudaro didžiumą, tad su pagelba miesto planuoja paimiti į savo rankas visą kraštą. Bet Lembergo žydai tokioms lenkų užnačioms nepritaria, todėl lenkai, sulyg pranešėjo žodžių, ir persekioja žydus.

MASARYK UŽGANĖDINTAS.

Londonas, gruodžio 3 d.—T. Masaryk, Prezidentas naujos Čecho-Slovakų respublikos, likosi sutiktas su visais militaristais pagerbimais, kad jis išlipa iš laivo, kuriom jis atplaukė iš Suvienytų Valstijų. Savo pasikalbėjime su korespondentais jis pasakė, kad jis labai yra dėkingas Amerikos spaudai ir žmonėms už jų simpatiją ir geras norus, kuriuos jie parodė Čecho-Slovakų tautai. Jis pasakė, kad skubina Pragon dirbti su naująja valdžia, pri- sirengime Taikos Konferencijon, nes konferencija yra labai svarbi dėl Čecho-Slovakų, kadangi ji turės nustatyti rubežius naujos respublikos.

MINOS SUNAIKINO 4 LAIVUS.

Stockholmas, gruodžio 3 d.—Daug nelaimių atsitinka Kattegate, kur dabartiname laike yra išgaudomos minos, kurios buvo vokiečių paleistos. Iki šiam laikui jau keturi laivai, užplaukus ant minų, likosi išsprogdinti ir dvidešimt devyni žmonės užmušta.

SOVIETAI REIKALAUJA KAIZERIUI TEISMO.

Amsterdamas, gruodžio 3 d.—Telegramas iš Berlio praneša, kad daugelis Darbininkų ir Kareivių Tarybų pasiuntę prašymą Vokietijos valdžiai prašydami, kad ex-kaizeris būtų sugrąžintas Vokietijon ir atiduotas į rankas vokiečių tribunalo. Valdžia mano šią klausimą perduoti Steigiamajam Susirinkimui.

APKALBA TAIKOS SĄLYGAS.

Londonas, gruodžio 3 d.—Talkininkų konferencijoj, kurioje dalyvauja Francuzijos premieras Clemenceau, maršalas Foch, Orlando, Italijos premieras ir vadai Anglijos valdžios, yra tikslu apkalbėti svarbiausius klausimus ir pri- eiti prie galutinio jų iširšimo. Bus apsvartomi šie trys klausimai:

1. Kokios taktikos talkininkai turi prisilaikyti prie Prezidento Wilsono pažiūrų kas link "liuositybė jurių."
2. Likimas kaizerio ir budas, kuriomui galima būtų jį atiduoti į rankas justicijos. Prie šito klausimo bus prisikaityta ir atlyginimas, kokio talkininkai reikalauja iš Vokietijos.
3. Sušvelninti nuotikius tarp Jugo-Slavų ir Italijos Adriatiko pakraščiuose. Bus pavartota Anglijos ir Francuzijos įtėkmė, kad Italija pagerbtų, ant kiek yra galima, Jugo-Slavų aspiracijas.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS.

Washingtonas, gruodžio 3 d.—Georgetown universitetas praneša, kad jis pastebėjęs žemės drebėjimą nemažą smarkumo, kuris atsitikęs apie už 2,000 mylių nuo Washington. Drebėjimas prasidėjo 4:55 ir tęsėsi apie valandą laiko.

Revoliucija Lietuvoj?

Paryžiaus laikraštis L Temps savo numeryj 15-tos dienos lapkričio ta'ina sekančią žinią, kuri jam yra prisiūsta iš Genevos, Šveicarijoj:

"Sekanti žinute iš Lietuvos pasekė Šveicariją: Lietuvos Taryba persikeitė. Jos vieta užėmė grupą socialistų, kurie pirmiau nuo jos buvo prasišalinę. Nauja valdžia paskelbė susaukimą Steigiamojo Seimo (Constituante).
"Viešpatauja šalyje didele betvarkė; traukiniai daugiau nevaikščioja."

LENKŲ MANIFESTACIJA VILNIUJE.

Lenkų amerikoniški laikraščiai paduoda sekančią žinią, kurią jie sako yra paėmę iš savo "krajavų" laikraščių:

"Kaip praneša "krajavų" laikraščiai, Vilnius, einant pėdomis kitų lenkiškų miestų taip pat surengė puikią manifestaciją Suvienytos ir nepri- gulmingos Lenkijos obalsiu Skaitlingi buriai, kur tautiniai (lenkų) ženklai plevėsavo aukščiaus miniu, slinko Vilniaus gatvėmis, giedant tautiškas giesmes.

"Visi miesto lenkai-gyventojai, kurie sudaro persveriančią (?) gyventojų didumą, dalyva- vo šioj ceremonijoj. Prie gal- šita graži ir kulta manifesta- cija buvo suprovokuota vokie- čių policijos, kuri pradėjo šau- dyti į minią, daug ypatų su- žeidama."

SUGRĄŽINIMAS KAIZERIO —KRUPPO PLIANAS.

Londonas, gruodžio 3 d.—Šuokalbis atnaujinti Vokietijoj imperializmą ir sugrąžinti sostą ex-kaizeriui Wilhelmui likosi atidengtas Berline, su- yg žinių iš Amsterdamo.

Vadovais to suokalbčio buvė gen. Mackensen, gen. Born ir gen. von Arnim.

Pranešama, kad jie įsakė Prusijos aficerams tuojaus demobilizacijai pradėti agi- aciją už imperatorių. Tam tik- slui didelės sumos pinigų li- kosi paskirtos.

Suokalbis nenusisėkė tikrai pasidėkavojant slaptosios poli- cijos agentams, kurie atiden- gė rnegiamą suokalbį. Per- line ir kituose miestuose li- kosi areštuota daug ypatų, kaltinamų suokalbyste. Patir- ta, kad buvęs kaizeris šiame suokalbyste neturėjo artimų ryšių.

Sakoma, kad Gustas Krupp Bhoeln yra finansistu šiame dalyke. Gen. Mackensen ban- dęs prikalbinti maršalą Hin- denburgą, kad jis susivienytų, bet pastarasis atmetęs tą pa- kvietimą užreikšdamas, kad ji- sai manęs pasiiliuosuoti iš ka- riumenės po demobilizacijai.

E. ROSTAND MIRĖ.

Paryžius, gruodžio 3 d.—Edmond Rostand, garsus Francuzijos poetas, mirė ši- adien nuo gripo.

PASKELBS WILSONO URĖDĄ TUŠČIU.

Washingtonas, gruodžio 3 d.—Illinojaus valstijos sena- torius Sherman, republikonas, pranešė šiadien, kad jis įteiks Senatui rezoliuciją, kurioj bus paskelbta, kad Prezidento Wilsono urėdas randasi ne- užimtu ir kad laike Preziden- to Wilsono nebuvimo šioje ša- lyje, būtų suteikta visa galė Prezidento pildyme pareigų vice-prezidentui.

DAR 8 DIENOS.

Paryžius, gruodžio 3 d.—Dar aštuonios dienos pasiliko vokiečiams, laike kurių jie turės aplėisti kairįjį kraštą upės Reino nuo žemosios Alzacijos iki Hollandijos rubežių. Francuzijos ir kiti talkininkų kareiviai, kurie vakar peržen- gė rubežių Vokietijos, gavo instrukcijas sulyg kurių, jie turi elgtis su Vokietijos gy- ventojais.

MOTERIS SUGRĄŽINS KAROLIŲ.

Vienna, gruodžio 3 d.—Viennos socialistų laikraščiai šreiškia baimę, kad impera- torius Karolis liks sugrąžin- as ant sosto. Suteikus mote- ims balsavimo teises, kurios ra daugiausiai po kunigų tekme, bijomasi, kad jos ne- ubalsuotų atgal sugrąžinti ant sosto Karolį. Laikraščiai virtina, kad Karolis turi laug savo agentų Šveicarijoj r kitose šalyse ir kad jis dir- pa pilname kontakte su krik- sionių socialistų partija su ikslu sugrįžti atgal ir užimti ostą. Reikia žinoti, kad Ka- olis dar iki šiam laikui for- nališkai neatsisakė nuo sosto.

PRAŠO SUGRĄŽINTI

Londonas, gruodžio 3 d.—Prof. T. Masaryk išreiškė pa- itikėjimą, kad Suvienytos Valstijos ir talkininkai greitai aiku nuspręs galutinai Rusi- os klausimą ir tokiu būdu Čecho-Slovakų kariumenė Si- bire bus paliausota ir ji ga- lės užimti Slovakiją.
Labai yra pageidaujama, kad Čecho-Slovakų armijos iš Francuzijos, Italijos ir Sibi- ro būtų sugrąžintos į Slova- kiją, nes, kaip žinios praneša, vengrai nedaleis Čecho-Slova- kams užimti ir sutvarkyti sa- vo naują respubliką—Slovaki- ją.

DAR DU LAIVAI IŠPLAUKĖ SU KAREIVIAIS NAMO.

Washingtonas. Karės De- partamentas gavo pranešimą, kad iš Liverpoolio išplaukė dar du laivai.

Laivas Ascanius, ant kurio yra grąžinami 47 aficerai ir 1,427 kareiviai atplauks New Yorkan, o kitas laivas su 54 aficeriais ir 1,067 kareiviais atplauks į Bostono portą.

Ant abiejų laivų grąžinami yra aviacijos pulkai ir keletas sužeistų kareivių.

Lietuvos Atstatymo Bendrovės Kampelis

Lietuvos Atstatymo Bendrovės Reikalai.

Daugelis mūsų žmonių vis dar negali suprasti, kodėl mūsų tautai šioje valandoje yra svarbu ir būtina reikalinga spiesti savo turtus į kruvą, įsėdinti atliekamų skatikus į lietuvių pirklybos ir pramonės įstaigas, — or ganizuoti mūsų tautos ekonominį gyvenimą.

Tiktai prisiziūrėkime, kokia me padėjime randasi šiandien lietuvių Lietuvoje, kur gyvena branduolis mūsų tautos, — yra pilnai suardyta. Kaimiečiai, lyg šiol palaikantie mūsų tautą vokiečių išnaudoti, apiplėšti, — liko beturčiai. Gi mūsų miestuose pasislėpę turtingi svetimtaučiai — vokiečiai, žydai, lenkai, — laukdami valandos, kad vėl sugrįžtų ramūs laikai, kuomet bus galima paleisti apyvartan savo turtus Lietuvoje ir tokiu būdu traukti uždarbius iš mūsų krašto savo naudai. Butų gera, jei svetimtaučiai uždarbiai liktų si Lietuvoje, ir jei su jų pagalba susidarytų mūsų krašte pramonė. Tuomet visiems būtų naudinga, nes Lietuvoje galėtų rasti sau darbą tukstančiai lietuvių ir reikalo nebūtų keliauti už marių jūrą dėl uždarbiavimo. Bet svetimtaučiai neturi nieko bendro su Lietuva ir josios žmonėmis.

Jiems rūpi tik jų asmeniniai reikalai, — ir, progai pasitaikant, jie visomet išvež svetur sukrautus Lietuvoje turtus, paliekant lietuvių vargę ir skurdę vergauti svetimiems.

Ir čia Amerikoje, negeriau. Lietuvis čia — tai tiktai samdininkas, dirbantis turčiams-kietataučiams. Turtingesnių, savystovių biznierių pas mus beveik ir nėra, gi be jų, juk kiekvienas supras, neturi lietuvių ne pamato, ne paramos gyvenime savo tautos reikalų, prieš svetimuų užpuolimus.

Mums reikia butinai padėti visas pastangas, kad sutvarkyti su li si mūsų tautos gyvenimą — Li uva atstatyti. Gi potam mums reikia butinai susiorganizuoti ekonominiai, tai yra įsisteigti savo prekybą, — pramonę kaip Lietuvoje, taip ir čia Amerikoje. Tam viskam turime turėti bankinę paramą, — nes tik su bankine parama yra atliekami tos rusies darbai.... Užtad dabar organizuojasi tos rusies bankinė įstaiga — Lietuvos Atstatymo Bendrovė. Broliai ir Sesers, aiškiai supraskit, kad Lietuvos Atstatymo Bendrovė — tai mūsų visų gyvasai reikalas. Sukraukime Lietuvos Atstatymo Bendrovės Banke milijoną dolarių, tai su juo milžiniškus darbus at-

liksime lietuvių tautos ekonomioje, — augstai pakelsime, patobulinsime mūsų tautos gerbuvį! Ir kas svarbiausia, — nereikia tame mums save aukauti. Nesa pinigais įdėtas į Lietuvos Atstatymo Bendrovę juk gerai uždarbiaus ir tokiu būdu padarytas pelnas eis į kišenių šėrininkų lietuvių, o ne pas svetimtaučius. Lietuvos vyrai ir moters — dėkitės prie Lietuvos Atstatymo Bendrovės!

Iš Lietuvos Atstatymo Bendrovės Lenktynių.

Lenktynės už prisirašinėjimą L. A. B-vei naujų narių, arba, geriau sakant, už sudarymą Bendrovei iki Naujų Metų, \$40,000 ekstra kapitalo, — ne juokais jau prasidėjo. Ofensyvas eina visa linija, — kaip matyti iš įgaliotinių pranešimų. — Kai-kur jau padaryta smarkūs atakai, atsiekta didelių laimėjimų. Pavyzdin, Ponas A. S. Trečiokas iš Newark, N. J. nors ir truputį susivėlęs su prisidėjimu prie lenktynių, tačiau, vienu užsimojimu viską pataisė, ir parduotė Newarkiečiams į kelias dienas 120 šerų, gi kitą tiek prisidėjimų įgijo! Valio Trečiokas! Valio Newarkiečiai! Tiktai Bendrovės štabui dabar bėda: reikėtų atlyginti už tokius žygius kokiui nors garbės ženklą, gi ant nelaimės Kaizeris visus medalius jau prisisavino.

Matytis, Waterbury, Conn. pavydi Newarkui garbės, ir p. A.

P. Osteika to miesto įgaliotinis, po vienai dienai darbo, prisituntė į Bendrovės Centrą 50 šerų ir prizadėjo tuoj daugiau prisieiti — žut ar but kad ir visą Waterbury prisieiti virš kojom pastatyti, beješkant naujų šėrininkų. Turbut Osteika tikrai jau pasiryžo laimėti lenktynes!

Ofensyvas dar geriau sektyti, jei ne ta nelaboji "Flu". Lyg vokiečių troškinantie gazai, — ji visą kraštą laiko baimėje ir nusiminime. Bet lenktyniotojai, nenusiminkit, "Flu" tuoj turės nusileisti prieš šaltą orą, paliekant gerą dirvą jūsų veikimui. Lietuvos Atstatymo Bendrovės įgaliotiniai tie, kuriems nelaboji "Flu" gadina darbą, ruoškitės prie to smarkesnio veikimo, kad galėtumėt pavyti lenktynėse anksčiau pradėjusius.

Ar kas neaišku Tau, mielas skaitytoja, apie Lietuvos Atstatymo Bendrovę? Jei taip — reikalauk paaiškinimų iš LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS (Lithuanian Development Corporation), 320 Fifth Ave., New York, N. Y. (Apgar.)

RUPINASI KAREIVIŲ IR JUREIVIŲ ATEITIMI.

Karei užsibaigus S. V. valdžia pradėjo rūpintis kareivių ir jureivių ateitimi, kad jie nesutiktų, taip sakant, tamsių dienų, kaip išsireiškė sekr. McAdoo.

Pinigyno departamentas išsiuntinėjo pamfletus: "Laikykis Dėdės Samo apdraudoje", į visas

kareivių kempes čia ir užjurių, taipgi jureiviams ant kiekvieno laivo ir laivyno stočių.

Tas daroma supažinimui bekojojančių vyrų, jog jie gali laukti valdžios apdraudą ir apleidus karišką tarnystę. Stengiamasi įskiepti kareiviams ir jureiviams mintis, jog buti apsidraudusiu, reiškia gvaranciją linksmesnių ateityje dienų.

Panašių minčių skleidimas bus praplėsta ir tarpe kareivių giminių, kad supažindintus juos su padingumu šio užmanymo. Mat sugrįžus kareiviams namo, giminės savais patarimais nemažai galės prisidėti įvykinimui šio užmanymo.

Kiekvienam kareiviui bei jureiviui, pirm paluosuojant jį iš tarnystos, bus pilnai išaiškinta prigulnėties jam tiesos ir privilegijos, kurias teikia jam kariška valdžios apdrauda. Kiekvienas vyras galės palaikyti dabartinę jo valdišką apdraudą už tą pačią žemą mokestį, kaip kad dabar, bėgyje nemaziau penkių metų. Tame laike galimas daiktas, jog įvyks stambios permainos ir, ta pati žema mokestis galės pasilikti ir ant visados, kaip viena iš formų valdiškos apdraudos.

Šiame laike yra apie keturi milijonai oficerių, kareivių ir jureivių, turinčių valdžios apdraudą. Valdžia neša atsakomybę, siekiančią į keturesdešimtis milijardų doliarų.

Paėmus abelna, vyro apdraudą balansuoja arti \$9,000.00. At-

skyro asmens apdrauda neviršija \$10,000.00, nes, sulyg tiesų, ant tiek teleidžiama apsidrausti.

KAIP FRANCUZIJA PADEDA BEDARBIAMS.

Nesenai išleistais įstatymais įeina galėn naujos taisyklės link davimo valdiškos pašalpos apskričių ir departamentų bedarbių fondams. Pašalpa duodama tik tada, kada apskirtyje, arba ke liuose apskričiuose sykiu paėmus, kame bedarbių fondas yra sudarytas, skaičius bedarbių siekia ne mažiau kai 5,000. Pagal taisyklės, tik tiems bedarbiams teikiama pašalpa, kurie per pastirtą ilgumą laiko, prieš likimą bedarbiais, yra dirbę kokiame nors apmokame darbe.

Asmenis, kurie be tikros priezasties atsisako stoti į jiems teikiąją darbą, kurie nuolatos nedirba ir kurie gauna atlyginimą pagal įstatymus, kaip šeimos paimitųjų į kariūmenę narių, iš tų fondų pašalpos negauna.

Bedarbiams pašalpa išmoka komisija, susidedanti iš darbdavių ir darbininkų lygiomis dalimis, kurią paskirs vietos viršininkas.

NEMESK SAVO DARBO!

Kalbos apie taiką nereiškia, kad karės reikmenų darbas turėtų apsisotiti; karės programas tebeicina.

Pranešimai, kurie pasiekė Darbo Departamentą parodo, jog, be-

sitiktint greit taikos, daugelyje vietų vyrai metę darbą. Dėlto daugelis darbo įstaigų turi daug vargo, kad išlaikius kiek reikiant darbininkų, nes jie nori eiti į ramiųjų laikų darbus.

Charles M. Schwab ir Edward N. Hurley išsiuntė atsisaukimus laivų statytojams, ragindami juos pasilikti prie savo darbo ir nurodymai, jog ateinančiais metais bus ten jiems darbų dar per daug, nes iš 15,000,00 tonų įtalpos laivų, kurie turi but pastatyti, tik 2,000,000 tonų tėra pastatyta. General Majoras Williams taip-pat išsiuntė pranešimą artilerijos departamentui, perspėdamas darbininkus, jog užtektinai bus laiko manyti apie taiką, kada bus pasirašyta po taikos sutartimi.

Tas pats ir su kitais karės reikmenų darbais. Darbo Departamentas laikysis savo karės programos, pakol jo reikalingumas nepasibaigs. Vyrai dirbantieji karės darbuose turi pasilikti pakol darbo Departamentas nepaskelebs planų darbininkų demobilizacijos. Dirbtuvės bus su laiku perdirbtos į ramiųjų laikų darbų dirbtuves, tačiau dar neatėjo laikas tokias permainas daryti.

Laivų komitetas (Shipping Board) sakoma, reikalauja daug žmonių netik statyti laivus, bet dirbti prie jau pastatytų laivų. Pasiskubinus apie tai pranešti, iš laivų statymo dirbtuvių darbininkų išėjo mažai.

UZSISAKYKITE

Užkviečiame "Lietuvos" skaitytojus, Lithuanian Publishing Bendrovės dalininkus, artimus ir pažistamus tuojaus užsiprenumeruoti Dienraštį "LIETUVA."

Mes permatome didelį Dienraščio "LIETUVA" užsisakymų užpludimą, įvairių tame reikale paklausimų ir kitokių netikėtų darbų. Todel kviečiame Jus, Gerbia mieji, tuojaus siųsti savo prenumeratas, kad dienraštis nuo pirmo numerio Jus aplankytų. Kitaip darant, gali pasitaikyt prieš mūsų norą, sutrukdytas gerame laikraščio išsiuntinėjime.

Adresuokite šitaip:

"LIETUVA"

3253 S. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

Šitą kuponą išpildyk, nukirpk ir įrauge su Money Orderiu, čekiu, arba pinigais prisiųsk mums.

Dienraščio "LIETUVA"

KAINOS

CHICAGOJE Metams \$ 6.00
Pusei metų 3.50

In Kitus Suv. Valstijų Miestus

Metams - - \$5.00
Pusei metų - - 3.00

In Kanadą Metams 7.00

In Kitas Šalis Metams 8.00

"LIETUVA" 3253 So. Morgan St., Chciago, Ill.

GERBIAMIEJI:—

Siunčiu Tamistoms \$ ir prašau siuntinėti

dienraštį "Lietuvą" per met.

(ant kiek laiko)

Mano adresas:

Vardas Pravarde

Stubos numeris Gatve

(arba box)

Miestas Valstija

VISKĄ RASYKITE AIŠKIAI.

Ką Karėje Matė.

Tulas A. Kriauč nas, Anglijos lietuvis, tarnaujantis Prancūzijoje su anglų armija, aprašinėdamas savo įspūdžius "Išveivų Drauge," taip pasakoja (laikas rašytas 3 d. saplio, kuomet anglai jau gerokai buvo išsimaigę vokiečių piekiai):

"Atkeliavome į Prancūziją su 6-tuoju, "Somerset Light Infantry" Batalijonu iš Alderstrot (Anglijoje) 1-mą dieną rugpjūčio—rašo A. Kriaučunas.—Tuojaus mūsų pirmojoje stotyje vokiečiai aplankė mus su "geležies kristi ant mūsų galvų, daug persivalgiusių pasimirę. Pradžią jau daugumą dar nematė, čiusių karės nematė nugasdino.

"Tos stoties tuojaus ant ržtojaus išėjome linkui fronto. Kelavome pėksti, apsi-stodami po vieną ar dvi dieni pakelini kaimuose ir taip atkeliavome į tulą kaimą jau netoli fronto, kur kanuolių baubimas jau gana aiškiai girdėtis. Čia prabuvome porą savaitių ir susitvarkėme į tam tikras grupes, tinkančias mušini; tos grupės paskui sudaro platus, platonai kompanijas ir t. t. Žodžiu, pasiskirstėme sau darbus ir vietas, kaip to reikalauja mūsų tvarka. Bebudami tame kaime, šiek tiek apsiptomė prie kanuolių balsų ir laukėme diena po dienos, kuomet gausime įsakymą išeiti į frontą. Čion neprošalį bus paminėjus apie francūzus.

Žmonės pripratę.

"Žmonės čia taip pripratę prie karės, kad jų randasi visai arti fronto. Kadangi būvo tai pjties laikas, tai stebėjau, matydamas vyrus ir moteris keičiančius kviečius, kuomet apie juos spiginęjo kanuolių šoviniai, o jie gi dirba, visai neatkreipdami atydos. Prancūzija jau daug daugiau suvarginta karės negu Anglija. Čia visai nebe-matyti jaunų vyrų nei ant lauko darbų, vien tik moteris, seni seneliai ir vaikai.

"Visuose kaimuose randasi daugybė pabėgėlių nuo karės apimtų vietų. Taip-gi našlių ir našlaičių pilna visur. Bu-vau 2 nedėdieniu vietinio kaimo bažnyčioje su nušautu bokštu. Liudnas įspudis man, tuojaus širdį palietė. Susi-rinko ant pamaldų veik vie-nos moteris ir keletas senelių, (čia ir merginos surinktos prie karės darbų), taip-gi bu-relis vaikų arti grotelių. Ir kunigas—ir tas senas susi-cuprings senelis, nes Francu-zijoje ir kunigai tarnauja kariu-menėje. Moteris visos ap-sirėdžiusios juodai ir užsidė-gusios veidus juodais velio-nais, taip kad bažnyčia išrodo pilname gėdula ("zielavoj") net širdį paliečia.

Eina Mušyn.

"Pasilėję šiek tiek tame kaime ir galutinai susitvarkę, pagalios gavomė įsakymą i-eiti į frontą. Pamainėme tu-lą diviziją, kuri jau buvo ge-rokai pavargusi ir išretinta priešo. Mės-gi su nauja ene-rgija užėmėme jos vietą ir pra-dėjomė neužilgo užpildinėti priešo. Užpildinėjimai mums išsykio pavykdavo, visuomet paimdavome tas vietas, kurias tik žmąnydavome. Pirmas 3 savaites mano buvimo fron-te beveik nesutikome iš priešo pusės stipresnio pasiprieš-nimo, taip gi nei vieno kontr-

atako, nors visuomet tikėjo-mės. Pertoli ir mės nenorė-jome nueiti, nes susinėsimio keliai pasilieka toli užpakaly ir tokiu būdu apsunkina pri-statymą maisto, vandens ir amunicijos. Tankiai partijas nešančias valgi priešas sušau-do, tąsyk mės turime pasni-kauti. Daugiausia nukentė-jome delei stokos vandens, nes vanduo visoj apilinkėje gaisais užnuodytas. Gėrimas reikia iš toli gabentis, todėl gauname visai po mažai.

Mums atėjus tulą kaimą is vokiečių, kluvo keletas pa-rankiai įtaisyty lindynių "dugoutų." Tai vokiečiai kontr-atakavo keletą sykių, bet be pasekmių. Paskutines porą savaitių laikmės ant vietos. Pagaliaus gavome pa-mainyti ant kelių dienų poilsinį. Pasilėję, turbūt trauk-sime kur nors į kitą vietą.

"Keletą sykių teko susi-remti su vokiečiais gana stipriai. Vienok vis pasisekė išnešti sveiką kailį. Vieną syki gavomė net šaudytis. Buvo tai kaime, paskiausia painatame. Vokiečias man nubrižė su durtuvu kairėsės rankos mažiuką pirštą, bet aš jį už tai sunkiau nubaudžiau; jis turbūt jau daugiau nebkari-riaus.

"Niekieno Žemėje."

"Niekuiomet neįsivaizdintu-mėte nematę, kaip atrodo "Niekieno Žemė" (No man's land—taip vadinasi plotas žemės tarp mūsų linijų). Pil-na baisiausių duobių, kurias padaro sprogstančios minos ir kanuolių šuviai. Jokios gyvos dušios nematyti. Paukš-čiai, pakluvę, tuojaus nyksta nuo nuodingų gazų, net ir žiurkių daugybė slankioja apakusių nuo gazų. Vien tik vargšai kareiviai turi gyven-ti. Juos visuomet rasi, be landžiojant po urvus ir grabes, užsimovusius kaukes ant veidų.

"Kareiviai "Niekieno žemė-jė" visai kitokie, kokius jus matote namie. Čion jie pur-vini, nē akių nežymu, nesi-prausę, nesisukę, drabužiai suplyšę nuo spigluotų vielų, iš-rodo kokie tai ypatingi sutvė-rimai, visai nepanašūs į žmo-nes. Buvau jau vargo matęs savo gyvenime, bet apie tokius vargus visai klaidingą turėjau nuomonę. Bet kaip ten nebūtų, jei gyvas išliku-šiu, gausiu dar vieną gerą lek-ciją savo gyvenime.

"Turiu pripažinti, kad ang-lai kareiviai panašiose aplin-kybėse turi labai gerus įre-nius, nors ir pakeikia karei-viams priprastu būdu, bet į mušį eina visuomet ramūs, juokus krėsdami, kuomi vo-kiečiai nesulygsta."

Kaip Ji Norėjo Raudo-non Gvardijon Prirašyti.

Tulas A. Kazemėkaitis, sy-kiu su kitais Škotijos lietu-viais, buvo išvažiavęs Rusijon, kuomet ten, nuvertus cara, pasidarė "liuosybė." Atsidū-rė net Sibire ir iš ten rašo laiską, kuriame aprašinėja š-tą apie bolševikišką liuosybę ir podraug duoda persgerėj-imą savo tėvynainiams, liku-siems Škotijoj.

Tarp kit-ko, jis rašo sekan-čiai (laiškas tilpės "Išveivų Drauge"):

"Pranešu, kad jau su dau-geliu, kurie mės kartu iše-liavome, neteks daugiau ma-nytis. Jau jurs pridengė Si-

birio šalioji žemelė, kiti taip jau daugiau nerodys savo veido tiems, kuriems juos teko matyti, nes jau per daug iš-tvirkio ir viso atsidėjo. Ne-matys daugiausia savo vyrų tos moteris, kurių vyrai pa-stojo į "raudonąją armiją," jų daugelis tapo užmušta, lai-ke mušty su kazokais pagal-brutulėję prie raudonųjų aba-zo yra viltis pasimatyti, bet irgi ne su visais.

"Aš teipgi vos išnešiau gy-vybę nuo sufanatizėjusių bo-lševikų. Jie mano gyvybę no-rėjo atimti, kaip savo po-litikos priešui. Jie ant na-gės buvo baisiai įtužę, kad negalėjo visus parvažiavusius paverst bolševikais. Jie ma-ne grynais durtuvais varinė-josi kaip didžiausią kont-revoliucionierių, grasino išsi-vedę į laukus sušaudyti.

"Po tam tapau nuvestas į kalėjimą, delto kad aš "so-cijalizmo" priešas buvau pir-miau ir dabar. Labiausia už tai ant manęs buvo įtužę, kad iš mus vienoj grupėj parva-žiavusių į "Raudonąją armi-ją" pastojio tik apie 150. Iš-tiestų, aš kiek galėjau gyniau, perspėjau visus, kurie manęs klausė, kad nesirašytų, nes geriau badu mirti, negu būti plėšiku, užmušėju nekaltų žmonių. Ką pelnė tie pasto-jusieji, kokioms įdėjoms jie tarnavo—apkainuos istorija. Dabar jie varo plėšimo ir žu-dymo darbą. Negaliu čia vis-ko aprašyti, ką mačiau ir per-gyvenau laike šių kelių mėne-sių; net ir pamanyti langu, prisiminus tuos visus regi-nius, kuriuos mačiau savo akimis.

"Žinau, kad jums likusiems, kurie dirbat visuomenės dar-bą, dabar liko darbo begalės, bet pašveskit visą savo ener-giją, kad mūsų visuomenėje nebūtų vietos mūsų tautos iš-gamoms."

SUSILAUKE NAUJO LIETU-VIŠKO DIENRAŠČIO.

Mės lietuviai nevienu galime pasidžiaugti, susilaukę naujo lietuviško dienraščio, kuris kaip girdėjome, tarnaues ne partijai, bet visai lietuviškai visuomenei. Todelei mūsų pareiga būtų ku-daugiausiai pamokinančių raštų suteikti lietuviškai jaunutei gent-kai.

Aš nuo savęs kiek galėdamas, surašęs laiko, pasistengsiu pa-brieži nors trumpų pamokinančių straipsnelių. Šiadien mūsų pareiga yra, kad mės kiek galėdami patį mokintu-mės ir kitus mokintume. Laikas artinas prie grįžimo į Lietuvą. Sugrįžę, mės neturėtume sėdėti, susinėrę rankas ant pilvo ir žiu-rėti į dausas, ar nekris iš tenai kepti balandžiai, ar nušalti kiau-šiniai.

Lietuvai bus reikalingi ne jos ardytojai bei išnaudotojai, bet darbininkai ir atbudavotojai be-sirdžių išgriautos ir muterotos Lietuvos. Kad būtų geru ir nau-dingu darbininku, yra reikalingas pasimokinimas, praktika tirinė-jimai. O tą gisą, mės galime atsiekti ir per geras knygas, parašytas gerų rašytojų, arba specializuo-damies prie kokio nors naudingo užsiėmimo.

Ši raštelį rašydamas, pasitikiu-jog mūsų rašytojai, tirinėjanti šį bei tą mokslišką, nepasilikis tuos surašimus savo mintyse, bet pa-sistegs paskleisti ir skaitytojams, kurie, grįždami į Lietuvą, nesu-grįž su tušiomis rankomis, ar protu, bet šį-bei-tą parsivež iš tos šalies, kur jie budami per ilgą laiką turėjo taip daug gerų progų šio bei-to naudingo iš-mokti.

Ig. Kazenas Mačiulis.

ORLAIVINĖ POLICIJA.

New York, N. Y. gruod. 1 d.—Vietos policija įsitaisė orlaivių

stotį, padidinimui policijos Pamatinėje orlaivinės policijos pereinijoje yra daboiti upę, New Yorko priplauką ir apilinkes New Yorko, kur paprastai poli-cijai, turint "negreitas kojas", neparaunku lankytis.

TURTUOLIS VALO BATUS.

Chicago, Ill.—P. Horton, bu-busis fabrikantas, patėmijo kar-tą savo sunui, 18 metų, jog ir jis turėtų pradėti rūpintis kaip užsidirbus doliarį.

Galima suprasti, koks buvo tė-vo nusistebėjimas, kuomet kė-tą dieną išgirdo sunų ant gatvės šaukiant: "Shine, sir?" Ir taip jo sunas, valydamas batus, jau užsidirbta į \$10.00 savaitėje luo-same nuo mokyklos laike. Nors tai keistas apsiroškimas turčių gyvenime, bet jis turi ir savo gerąsias puses.

Didelės Ristynės.

D. Dudinskas.

Ivyks nedėlioje, Gruodžio 8 d. 1918. Sv. Jurgio parap. svet. 33 ir Auburn Ave. (ant Bridgepor-to). Duris atidarys 2-ą val. po pietų, ristynės prasidės 3-se valandose. Risis visi geriausi ris-tiktai Charles Cutlers, visam pa-sauliui žinomas amerikoniškas čempionas, sveria 280 svarų; jis

apsiima paguldty du kartų į 35 minutes, visiems lietuviams ži-nomą Juozapą Bancevičių, ge-driausį lietuvių ristiką. Cutleris duoda \$400 prieš Bancevičiaus \$200. Tai visi matys, kuris tuos pinigų gaus, ar amerikoniškas milžinas ar lietuvis katinas. Nie-kas nesilygkite pinigų už Ban-cevičių. Cutleris du syk sunke-snis už Bancevičių. Nors Ban-cevičius mažas, bet narsus, kaip levas, ne vieno nebijo kuris tik, kvietė, su kiekvienu ejo. Pa-sirodo visiems, kad tikras emi-kas. Antra pora F. Juska smar-kus lietuvis ristikas, atvažiavo iš Springvalės risis su dideliu indijonu, sveria 240 svarų, tre-čia pora T. Ačas, milžinas su Tamu Rolevičiu lenku, visi ma-tys kaip smarkiai lietuvis risis su lenku. Ketvirta pora Petras Katauskas, smarkus ristikas, greitas kaip tigras su B. Jaru, kurio praeitą pavasarį Simkus negalėjo paristi, pažiūrėsime ar Katauskas paris. Penkta pora Otto Propotnik su Juozapu Piš-niu, šešta pora Domininkas Du-dinskas, Bancevičiaus mokiny-s, su Karoliu Sarpaliu.

Kviečiami visi, seni, jauni, di-deli ir maži, moteris ir mergi-nos pažiūrēt ty milžiniškų ris-tynių, kokių niekuomet nebuvo surengta tarp lietuvių, bus link-sma pažiūrėti, kurie tas ristynes praleisite, tai vėliaus galėsitės.

Sąrengė lietuvių jaunuo-mėnė. Įžangos kainos 50c, 75c, \$1.00, \$1.50 ir \$2.00. (Apgarsinimas).

Reikalavimai.

Reikalinga patyręs mėsos pjau-sytojas (meat cutter), kuris mo-ka lietuviškai, lenkiškai ir ang-liškai kalbėti; platesnėm žinio-m kreipkitės pas

John Corey,

726 N. Walnut St., Kewanee, Ill.

Reikalinga mergina prie namų darbo, gera mokestis, maža šei-myna, drapanų skalbti nereikiš Kreipkitės prie

M. MISEVIČ,

3548 S. Halsted St.

ROSELAND

Wm. Banis

10609 Edbrooke Ave.

KESNSINTON

M. G. Valaskas

373 Kensington Ave.

ENGLEWOOD

K. Grigaliunas

8009 Vincennes Ave.

DISTRIKTU AGENTAI.

Jie Jums gali užrašyti "Lietuvą."

WEST SIDE

J. Tamašonis

P. Bagdonas

P. Ulis

J. Žilis

18 IR UNION.

Alex Dargis

NORTH SIDE

V. Šliauteris

CICERO

Pranas Zajauskas

ŠALIN SKAUSMAS!

Budamas sveiku, darbo rasti smaguma, nepaisant kaip sunkus tas darbas būtų.

Kiekvieno prielaida yra gauti save nuo ligų. Turint šaltį ir nebedant jį pašalinti, gali išsivystyti pavojinga liga. Menkiausio niktoregijimas gali vėliau būti labai pavojingas, jeigu tuoj nebus prižiūrėtas.

PAIN-EXPELLER

tai užkrintanti namine gydoale, kuri turi rasti kiekvieno na-muose. Išgėlymusi šaltį krinteje, skausmą šonose ir nuga-rodę, raminais ir neutralija, trumpai sakant visokius skau-smus raumenuose ar sąnariuose Pain-Expeller yra geriausias.

Neapimantį grėdama pilnus valstus dileles bonkose. Reikalauk geriausio. Kuomet piktai Pain-Expeller, per-tikrink ar yra IKARA, vaishenklis ant bakstuko. VISU KITORTU NEIMK. 35 centai ir 65 centai už bonkute. Gammams visose apdikose ar tiesiog is laboratorijos.

DESTROYS ANY

F. AD. RICHTER & CO.,
74—80 Washington St.,
New York.

Reikalaujame

į darbą **1000** agentų

po visas lietuviškas kolonijas Suv. Valst. Darbas prakilnus, pelningas irparam us kiekvienam. informacijų atsišaukite į

"LIETUVA"
3253 S. Morgan St. Chicago, Ill.

CASH UŽ BONDSUS

Valdžio Liberty Bondsai perkama už "cash," arba paskoli-nams Jums pinigų ant jų ant legaliu išlygų, arba išperka-ma Jūs įmokėjimą ant bondsu, kontrakto.

CARL M. WHITE

56 W. WASHINGTON ST., ROOM 411

Ar čia busit, ar Lietuvon Grįžsit?

Lietuviams yra svarbu ir žingeidu žinoti, kiek Lietuvių žada po šios karės grįžti atgal Lietuvon. "Lietuvos" Dienraštis norėtų šitas žinias surinkti, kad šitą klausimą išrišti.

Todėl išpildykite šitą blanką ir pasiųskite ją atgal. Jūsų var-dai ir jūsų čia paduotos žinios bus užlaikomos vien tik Redak-cijos žiniai ir nebus nei atskirai garsinamos nei niekam iš-duodamos. Todėl galite rašyti atvirai ir su pilnu pasitikėjimu.

1. Vardas-Pravardė
2. Adresas
3. Pavienis, ar vedęs. Jeigu vedęs, tai kiek šeimynoj?
4. Amžius jūsų
5. Ar grįžtut Lietuvon po karės, jeigu Lietuva gautų laisvę?
6. Ar grįžsit Lietuvon po karės, jeigu Lietuva negautų pilnos laisvės?....
7. Iš kokios vietos paeinate iš Lietuvos?
8. Kokion vieton grįžtute?
9. Kuom čia užsiimate?
10. Kuom Lietuvoj norėtut užsiimti?.....
11. Su koku kapitalu grįžtut Lietuvon, t. y. kiek, maž-daug, pinigų su savim parsivežtut

Pastaba. Šitas klausimas yra svarbus tuomi, kad galima bu-tų maž-daug sužinoti, kiek kapitalo amerikiečiai parvežty Lie-tuvon, o tas parodyty kiek jie Lietuvos gerbuvį padidintų. Ši-tas jūsų atsakymas bus Redakcijos užlaikomas absoliutiškoj paslaptij, kiek tas lytisi jūsų ypatos. Jeigu kartais nenorėtum jo atsakyti, praleiskit jį nieko nepažymėje.

12. Kaip greit manytute grįžti Lietuvon?
- Atsakę šiuos klausimus šitą kuponą ir sugrąžinkit "Lietuvos" Dienraščiui, adresuodami taip:

Statistikos Skyrius,
"Lietuva" Daily,
3253 S. Morgan St., Chicago, Ill.

PASIRUPINKITE, KAD IR JUSŲ DRAUGAI BEI PAŽISTAMI JĄ IŠPILDYTŲ.

The Lithuanian Daily
LIETUVA
 Published daily, except Sundays, by the
 Lithuanian Publishing Co., Inc.
 3253 So. Morgan St. CHICAGO, ILLINOIS.
 Telephone: Boulevard 4250
 Entered as Second-Class Matter July 13th, 1932, at the
 Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3rd, 1897.
 EDITOR, B. K. BALUTIS.
 SUBSCRIPTION PRICE:
 In Chicago, by mail —
 One year \$6.00
 Six months 3.50
 Three months 1.85
 One copy \$.02
 Per week12
 Per month50
 In the United States, by mail—
 One year \$5.00
 Six months 3.00
 Three months 1.60
 In Canada, one year \$7.00
 In all other countries, per year \$8.00
 MET/ XXXVI NO. 8
 UTARNIKAS, GRUODZIO (DECEMBER) 3, 1918

"Lietuva" eina kasdien, išskyrus nedėlidienius.
 Leidėjas: Lietuvos Dienraščio Benrovi. Redaktorius:
 Adv. Bronius K. Balutis. Adresas visoms koresponden-
 cijoms:
 Lithuanian Publishing Co.
 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.
 Telephone: Boulevard 4250

Prenumeratos kaina apgarsinimų skyriuje. Apgar-
 sinimų kaina suteikiama pareikalavus.
 Pristatytą Redakcijon ir neapmokėtą rankraščiai gra-
 žinami atgal tik tada, kada jų grąžinimo reikalaujama.
 Rankraštų Redakcijon siunčiant, ir kuomet grąžinimo lė-
 šos prie rankraščio yra pridėtos.
 Prenumeratos, apgarsinimų ir kitokio tipo reika-
 lams reik kreiptis laiškais į Dienraščio Administraciją.
 Korespondencijas, žinias ir straipsnius reik adresuoti
 Dienraščio Redakcijos vardu.
 Joki raštai, be padavimo rašėjo tikro vardo-pravar-
 dės (apart slapyvardės) ir adreso, negali būti sunaudoti.
 Asmeniška Redaktorių galima matyti nuo 11:30 iki
 12-tai šio ryto ir nuo 5:30 iki 6 vakare.

Prezidentas Delegatu.

Sulyg oficialio pranešimo, Suv. Valstijų
 Prezidentas Wilsonas važiuoja Taikos Kon-
 ferencijon ne vien tik kaip patarėjas, bet
 kaip tikras delegatas, kuris aktyviai daly-
 vaus derybose prie taikos stalo.

Atsižvelgiant į uredą, kokį jis užima,
 galima net manyti, kad jis bus Taikos Kon-
 ferencijos pirmsėdžių vadu.

Tai yra nepaprastas atsitikimas, kuris
 gali turėti ir nepaprastas pasekmes.

Kodėl didžios šalies Prezidentas, lauzi-
 damas visus iki šiolei buvusius papročius, pats
 važiuoja konferencijon, vieton pavesdus tą dar-
 bą tam tikriems pasiuntiniais, kaip paprastai
 iki šiolei būdavo? Kodėl?

— Nori garbės! — sako tie, kurie yra prie-
 šingi Prezidento vazivimui. O jo vazivimui
 priešinasi daugiausiai tie, kurie nenori,
 kad taikoj įvyktų tie ideališki principai, ku-
 riuos Prezidentas paskelbė ir už ku-
 riuos Amerika kariauja. Jo vazivimui prie-
 šinasi atzagareiviai, kurie norėtų, kad ir jo
 karės būtų, kaip buvo prieš karę, — kad žmo-
 nės ir mažos tautos laisvės neįvyktų, kad sup-
 resni po senovės galėtų slėgti silpnesnius.

Ne! Prezidentui garbė šiuo sykiu ma-
 žiausia apeina, — nebent jam apeina, kad jo
 lupomis ištartas programą, kurį jis gvan-
 tavi visos Amerikos garbe, dabar įvyktų.

Kad jis galėtų lengviau įvykti — tuo tik-
 slu Prezidentas pasiryžo ir nats už Taikos
 Konferencijos stalo sėdėti.

Mes tikime, kad Amerika ir visa žmonija
 dar turės būti jam už šitą jo pasiryžimą dė-
 kinga.

Jis, kaip atstovas tautos, kuri nėra įmai-
 šyta į Europinius kivirčius, kuri nėra palies-
 ta begalinėmis Europos tautų-tautelių intri-
 gomis ir pavydumais; jis, kaip neužinter-
 suotas tiesioginiai ir žiurintis iš šalies, gali
 būti geriausia taikintoju prie teisingos
 taikos. O juk nuo to, ar taika bus teisin-
 ga, ar ne ir priklauso pastovus pasaulio rami-
 bė ateityje.

Šiadien, jam išvažiuojant Europon prie
 didžiausio darbo, kuris kada nors buvo ant
 žmogaus pečių uždėtas, mes galime jį tik pa-
 lydėti velijimu: laimingiausios kloties tau,
 Prezidente!

00—00

Kur ir ką siųsti.

Lietuvos likimas bus išspręstas Taikos Kon-
 ferencijoj.

Taikos Konferencijos nuosprendimas Lie-
 tuvos likimui priklausys nuo jos delegatų
 ir nuo tų, kurie juos, kokias jie gaus nuo savo
 valdžijų.

Kaip jau mes pirmiausia esame rasę, Tai-
 kos Konferencijoj pasaulio likimas priklausys
 daugiausiai nuo keturių vyrų: Prezidento

Wilsono, ir Anglijos, Francuzijos bei Itali-
 jos premjerų.

Kaip mes lietuviai, akivaizdoje šio fak-
 to, stovime? Paziūrėkime. Nuo to juk Lie-
 tuvos likimas priklauso. Mes čia nekaltai-
 sim apie tai, kad minėtų viešpatijų simpatijos
 ar antipatijos linkui Lietuvos priklausos dau-
 žiausiai nuo to, kiek jos Lietuvą ir lietuvius
 pažįsta. Lietuva negalės nieko atsiekti, jeigu
 apie ją nieko nežinoma — dar bus arčiau, jeigu
 apie ją žinotų iš blogos pusės, apie ką mūsų
 "sirdingi draugai" lenkai neabejotinai rupi-
 nasi.

Taigi ant slėgščio prasidedančios taikos,
 — pažiūrėkime, kokius šansus lietuviai turi
 laimėti savo tėvynėi neprigulnybė.

Mes turime pamato tikėtis, kad Sovie-
 tytos Valstijos Lietuvos neprigulnybės klau-
 simą parems — apie tai mes neabejojame. Iš
 visų taktininkų Amerika gal geriausiai Lietu-
 vus pažįsta. Čia lietuviai turėjo gal geresnę
 progą negu kitur savo reikalus perstatyti.

Anglijoj, Francuzijoj, Italijoj, reik ma-
 nyti, daug mažiau žmonės yra su Lietuva su-
 sipažinę, bet kas svarbiausia — ten yra labai
 įsigalėjusi įtekinė lenkų, kurie jau nuo senų
 laikų turi užmezgę stiprius ryšius kaip Lon-
 done, taip Paryžiuje. Nedyvai todėl, kad dau-
 žiausiai "didžios Lenkijos" šalininkų randa-
 me Londone ir Paryžiuje. Aciu lenkų intri-
 gomis, į Lietuvos klausimą tenai yra palinkę
 žiūrėti, kaip į Lenkijos "naminių" reikalą,
 kuris privalo būti išspręstas "didžios" Lenkijos
 lygose, — vadinasi, Lietuva daugiausiai gau-
 siokią-tokią autonomiją unijoj su Lenkija.

Apart to, kaip dabar rodosi, lenkams pa-
 sisekė sudaryti kaip Londone, taip Paryžiuje,
 pragaštingą nuomonę, kad Lietuva — tai Vo-
 kietijos draugė ir jeigu ji gautų neprigulnybę,
 tai virstų į Vokietijos tarnaitę ir būtų nesu-
 laujančiu pavojum Lenkijos celybei.

Šitokią pekliskai melagingą nuomonę Lie-
 tuviai privalo prasalinti. Nuo to — ir tik lab-
 jausiai nuo to — priklauso Lietuvos ateitis Tai-
 kos Konferencijoj. Šitas darbas yra šioje
 valandoje didžiausias darbas, kuris privalo bu-
 ti atliktas tuojau.

Jeigu dabar manoma siųsti Europon
 Amerikiečių delegatui, — tai vyriausiai tuo tik-
 slu. Jų vieta — Paryžius ir Londonas, ypatin-
 gai Londonas, nes iš visų viešpatijų prie
 Taikos Konferencijos stalo svarbiausį balsą,
 kiek tas palyti Europą (taigi ir Lietuvą),
 neabejotinai turės Anglija.

Berods, būtų bereikalinga prie to minėti
 apie siunčiamus atstovus. Iuk abelna taisyk-
 lė yra, kad daugiausiai gali padaryti žmonės,
 esantieji "geram stovyje" akys to šalies,
 kur jie siunčiami. Bet pas mus, dar tik pir-
 mus žingsnius statančius ant pasaulio plėtos
 arenos, neatkreipiama į tai reikalingos atydos.
 Vienas pavyzdys. Anais laikais mūsų pre-
 soje buvo sukeltas nepamatuotas ir tiesiog,
 atsiprašant, kvailas skandalas apie menamus
 šnipus. Laikė to skandalo buvo skaudžiai ir
 visai nepamatuotai užgauta ir įžeista Anglija.
 Bet pas mus nekuriuose vietose yra tiek jauno
 nesubrendimo, kad ir tokiais ir panašiais daly-
 kais, visai neatkreipiama domos ir ko gero
 pasiųstų dar ir tokius asmenis, kurie kaip
 sykis yra su tuo surišti. Po to gi vėl toki
 žmonės aimanuotų, kad kas nors kitas, o ne
 jie patys tam kalti.

Šitoki ir panašūs dalykėliai yra "menk-
 niekis" filozofiški palinkimus mastyti vy-
 ram, bet vis vien toki "menkniekiai" dau-
 žiausiai ir sugadina visą reikalą.

Mažas kupstas ir didelį vežimą išverčia.
 Tikėkimės, kad tie kunsteliai neišvers mums
 Lietuvos vežimo dabar.

00—00

"Nekalti avinėliai."

Neseniai telegramai pranešė apie krui-
 nus mūsų tarp lenkų ir rusinų rytinėje Galicij-
 cijoje — už Lembergą apvaldymą. Lembergas
 yra rusiniskos Galicijos sostinė, kaip Vilnius
 yra Lietuvos sostinė. Kuomet Austro-Ven-
 grija griuvo, lenkų armija prievarta pasiryžo
 Lembergą atsiimti.

Už poros dienų telegramai taipgi prane-
 šė, kad lenkai surengė žydų skerdydines (Var-
 šavoj ir kituose miestuose).

Galima neabejoti, kad prie pirmos pro-
 gos, kaip tik galės, lenkai mėgins tą patį da-
 ryti ir Vilniuje. Jau Vilniuje buvę kruvinių
 susirėminių — anot lenkiškų laikraščių, su "vo-
 kiška policija," greičiausia gi gal but su Lie-
 tuvos Taryba.

Pasaulis pagalios turi progą pamatyti
 tikresnę šviesoj lenkus ir jų ypatybes. Kitų
 tautų slėgiami, jie dejavo, verkė, skundėsi
 pasauliui. Ir pasaulis jiems užjautė. Užjau-
 tė gal per daug ir pergausiai — ne sulyg to,
 kiek jie verti.

Ta užuojauta apsisarvojęs, paliokas da-
 bar užriete nosį ir iš "nekalto avinėlio," ku-
 riuo iki šiolei save kitiems rodė, jis dabar
 pradeda rodytis suomi jį istikro yra — vilku,
 tykojančiu ant savo špinėsnių kaimynų.

Mes tikimės, kad tai taktininkai aiškiai
 pamatys dabar, — kol dar vilkas neužsigauno
 sau ilčių. Tverti Lenkija "didžiū ir galinga,"
 — t.y. prijungiant prie jos Lietuvos ir Ukra-
 jinos dalis, kaip apie tai mano nekuri kilt-
 dašiai politikai, — reikėtų ne ką kita, kaip pa-
 leisti bulių į pat vidurį Europos daržo.

"Mes Kovojam! Ką jūs darote?"

Klausia Lietuvos Aficieras.

Leitenanto Biežio laiškas iš Francuzijos.

Leitenantas Dr. S. Biežis ra-
 šo iš Francuzijos "Lietuvos" re-
 daktoriui, sekantį žingeidų lai-
 škelį:

Francuzija, Lap. 5 d. 1918.
 Mielas Drauge:—
 Šiuo laiku ne kas žin ką gali
 parašyti, kuomet taikos klau-
 simas jau pilnai priņokęs ir už-
 emdo viską kita.

Istikrųjų jau karė kaip ir pa-
 sibaigė, nebent atsitiktų kas nors
 nepaprasto. Bet rodos, jau vis-
 kas užbaigta. Smagiai mes jau-
 čiamės šioj pusėj vadenyno ir,
 beabėjonės, jūs ten namie link-
 sminatės nemažiau. Kaip ten
 nebutų, mes visi linksminamės,
 kaip tik galime.

Aną dieną, bevartydamas laik-
 raščius, užtėmėjau žemlapį, kur
 Lenkija, Čecho-Slovakija ir Ju-
 go-Slavija yra pažymėta nepri-
 gulmingomis ir laisvomis tauto-
 mis. Bet nustebau, kuomet nie-
 ko panašaus neradau apie Lie-
 tuvą. Matyt, taktininkai nedaug
 težino apie lietuvius. Jie mažai
 tegirdė apie nuveiktus lietuvių
 darbus. Jiems nenušviesta lie-
 tuvių kultūros stovis. Ir takti-
 ninkai, matomai nemato reikalo
 statyti lietuvius ant lygus laip-
 snio su minėtomis tautomis.

Nors mūs stengiasi informuoti
 taktininkus apie mūsų reikalus,
 bet tas, matyt, atliktą neįžtek-
 tina gerai, — kitaip mus skaitytų
 lygiais su kitais.

Manding šis nepasisekimas da-
 linai yra ir todėl, kad mūsų va-
 dovi bendrus tautos reikalus
 stengiasi vesti pavysiai, iš ko pa-
 sidaro susmulkinimas veikimo ir
 nepadaro tinkamo įspūdžio ant
 kitataučių.

Pakėlimui lenkų, čecho-slovakų
 ir Jugo-savų vardo, daug prisidė-
 jo ir jų suorganizuotos armi-
 jos, kurios po jų tautinė vėlia-

Jūsų

Leit. St. Biežis, M. D.

"VELIJIMAI KAIZERIUI.

Nekurie Amerikos laikra-
 čiai pakvietė savo skaitytojus
 išreikšti nuomonę, ką dabar
 reikėtų su kaizeriu padaryti.
 Vienas Chicagos laikraštis
 pasiūlyjo net po kelis dolia-
 rius dovanų už "geriausius
 laiškus."

Atsakymų suplaukė daugy-
 bė. Ir jų yra įvairių. Že-
 mniaus seka pora pavyzdžių.

Duoti jam tarkuoti krieną
 — lai lieja asaras už savo
 nuodėmes.

* *

Atgabenti jį Lincoln park-
 kan Chicagon ir išstatyti ant
 parodos, imant 25c įžangos.
 Už išrinktus pinigus sušelpiti
 sunegalintus kareivius ir na-
 laičius.

* *

Pasiųsti jį dangun, o ne
 peklon. Nes jam peklo, tar-
 pe draugu, būtų persmagu
 gyventi.

* *

Suteikti jam darbą gatvių
 šlaviko Amerikoj, — tai bus
 nors šokia nanda iš jo.

* *

Duoti jam kasdien valyti
 Dr. Karl Liebknecht batus,
 vienintėlio Vokietijoje žmo-
 gaus, kurs atsisakė valyti kai-
 zeriui batus.

* *

Pristatyti jį garsiamjam
 pamokslininkui Billy Sunday.
 Lai Billy Sunday turi baisy
 pavyzdį didžiausio kriminalis-
 to pasaulyje.

* *

Nudąžyti jį raudonai ir pa-
 leisti laukan, kur buliai gano-
 si.

* *

TAI LIETUVIO ŠIRDIS!

Už jurių, už kalnų už tukstan-
 čių mylių saulutės nuplukojo Pie-
 tinėj Afrikoj (juodųjų gontinėj)
 yra Lietuvos Meile plakanti šir-
 dis.

Nemanykite, jog ta širdis yra
 juoduko. Ne! Ten nukeliavo mu-
 sų brolis, tėvynainis Jurgis Va-
 lukas laimėjęs sau pajieškotų.
 Ir surado jis sau laimę, bet kas
 Jurgiui savoji laimė prieš laimę
 numylėtos Lietuvos? Kaip gali
 Jurgis visiškai laimingai jaustis?

Nors jam nieko netruksta, sau-
 lutės spindulių pakanka ir tyras
 dangus kasdien jį glamonėje bet
 kada tik Jurgis Lietuvą atsimena,
 Lietuvos prieštai ir prispaudėjai
 jam prieš akis stoja, Jurgio šir-
 dis pradeda smarkiai plakti. Tvir-
 ta dešinė drūčiai sugniaužia ku-
 jo kotą, iškelia jį augštyti ir ir
 perkuno smarkumu trenkia į
 karštą geležį ant priekalo, kad
 net raudonos žvaigždės po kojų
 pasipila... Tada tai Jurgis mil-
 žinu jaučiasi ir jei tokiame jau-
 smomomente kokis stebuklas jį
 Lietuvon nugarbentų, pastatytų jį
 Lietuvos skriaudėjų išgimę eilė-
 se, vienu smūgiu Jurgis juos vi-
 su į pilką dukę apverstų....

Vėliau, iš džiaugsmo, krutinę sa-
 vo perskriodęs, Lietuvai atiduotų
 tą karštą širdį... Tai Lie-
 tuvio širdis!!!

Šiuom kart Jurgis Valukas
 siunčia Lietuvos laisvės išgavi-
 mui \$25.00. Tai yra bene pirma
 auka atsiųsta iš taip tolimos
 šalies.

BESILINKSMINANČIŲ AUKOS.

Padėkavonės Dienoje Kalė-
 dų Eglaitės komitetas nukel-
 liavo į Meldazio svetainę, kurioje
 Teisybės Mylėtojų Draugija laikė
 savo pasilinksminimą-balių. Pa-
 siprašė vakaro komiteto, ar jis
 paveltintų aukų parinkti. Tada
 Kalėdų Eglaitės darbininkai buvo
 pakviesti dalyvauti programoje ir
 paraginti susirinkusius prie au-
 kavimo. Martynas Tamulevičius
 pasakė gražią, jautrią prakalbą
 ir pakvietė visus prisidėti su sa-
 voka prie išgavo Lietuvai Liuo-
 sybės. Marijona Zolpienė puikiai
 padėkiamavo. Prie jų prisidėjo
 ir Benediktas Butkus su karšta,
 patriotinga prakalba. Aukos rinkti
 pagelbėjo draugijos preziden-
 tas p. Statkauskas, p. Butkus ir
 viena smarki mergelė.

Viso surinkta .. \$31.12
 Garbė Teisybės Mylėtojų
 Draugijai Chicagoje!

Lietuvos Varguolis.

Keleivis Paukštėlis.

Vėlybas ruduo. Apsiukęs dangus.

Prieš mirdama liudi gamta.

Šiltojoj tribojoj pasislėpęs žmogus,

Šimeta žiema bus pikta.

Paukštėlis supuręs ir dreba, bangu.

Brangusis! ko lauki? žiūrėk:

Rusčiai apsiniaukę šaltasis dangus.

I šiltąjį kraštą skubėk!

Ten dangus, kain džiaugsmas, ten saulė vilioja
 Skubėk pas linksmuosius draugus!

Ten vėjas toks linksmas, toks šiltas lakioja...

Draugai margašalviai ten šalčio neboja.

Ten oras toks tyras! O maistas pigus!

Svečiai-lakūnėliai tenai neraudoja.

M. Vaitkus.

00—00

Pasiskaitykit!

E. DE AMICI

Vertė M. GRIGONIS

SIRDIS

MAZIEMS IR DIDELIEMS

(Tąsa)

Mūsų Mokytojas.

Naujasai mokytojas šiandieną man irgi patiko. Tuo laiku, kada mokiniai jau susirinko į klasę, o jisai jau sėdėjo savo vietoje, durys laiko nuo laiko pasirodydavo jo pernykščiai mokiniai, inkšdavo galvą, jam pasilenkdavo ir nucidavo savo kelias. Jie sakė: —Sveikas gyvas, pone mokytojau! Sveikas gyvas, p. Perboni! —Kai kurie įeidavo į klasę jo rankos spausių ir išbėgdavo. Matytis, kad jie jį myli ir noriai į jo klasę grįžtu. Jis atsakydavo: —Sveiki gyvi! —paspaudavo ištiestą ranką, t. t. n. į vieną nepasizūrėjo. Veidas jo buvo vis vienodai rimtas, raukšlė kaktose neprašydavo, ir jis, atsigrįžęs į langą, žiūrėjo į namų stogus; šie pasveikinimai, rodėsi, ne linksmino, bet griaudino jį. Paskiau jis pradėjo į kiekvieną mus atydziai žiūrėti. Diktodamas jis ėmė vaikščioti sėdynių tarpais ir pamatė berniuką, kurio veidas buvo raudonomis dėmėmis nubertas, nuėjo diktavęs, abiem rankomis suėmė jo galvą, atydziai į ją pasizūrėjo, paklausė, ar jisai nesergas, ir prie jo kaktos prispaudė ranką, norėdamas įsitikinti, ar neturi jį karščio. Tuo laiku vienas berniukas užšoko ant sėdynės ir už jo nugaros pradėjo visai kraipyti. Staiga mokytojas atsigrįžęs; berniukas akimirksniu atsisėdo ir, nuleidęs galvą bausmės rankė. Mokytojas, padėjęs ant jo galvos ranką, tarė:

—Daugiau taip nebedaryk!

Jis sugrįžo prie skobnio ir baigė diktantą. Paskiau valandėlę į mus visus žiūrėjo ir savo storu, bet geru balsu išlėjo prabilo:

—Klausykite, vaikučiai... Mums reikė, beveik metai kartu gyventi. Pasirūpinkime kad mums visiems būtų gera. Gerai mokin kites ir gerai elgtis. Aš nieko neturiu. Jūs —mano šeima. Pernai pas mane dar buvo motina: jįnai nurirė, ir aš pasilikau vieną vienas. Visame pasaulyje man jus vieni; aš prie nieko kito nesmi: prisirišęs, neturiu kito kio rūpesnio, kaip tik jus. Jūs mano vaikai. Aš jus myliu —mylėkite ir jūs mane. Aš jų su n. vieno nenorėčiau bausiti. Pasirodykite kad ir pas jus yra širdis. Mūsų klasė bus viena šeima, o jūs bukite mano paguoda ir mano puikybė. Aš nereikalauju iš jūsų prižadėjimo žodžiais, nes tikrai manau, kad savo širdyse jūs man jau prižadėjote, ir aš sakai jums acia.

Tą valandėlę pasigirdo skambutis, ir moksas pasibaigė. Mes visi tyliai iš savo vietų pakilome. Berniukas, kuris klasėje išdykavo, priejo prie mokytojo ir drebančiu balsu tarė:

—Pone mokytojau, dovanokite man.

Mokytojas pabučiavo jo galvą, sakydamas:

—Eik, mano berneli!

Nelaimingas Atsitikimas.

Mokslo metai nelaimingai prasidėjo. Ši rytas aš jau mokyklon draug su tėvu ir pasa kojam jam apie mokyklą, tik staiga mudu pamatėva gatvėje priešais mokyklą žmonių būrį.

—Nelaimė atsitiko! —tarė tėvas. —Šių metų bloga pradžia!

Mudu vargais-negalais vos inėjova mokyklon. Didelis priimamasai kambarys buvo sausakimais prisigrūdęs suaugusių žmonių ir vaikų; pastaruosius mokytojai ir mokytojos net sukaite, rūpinosi į klases terapti. Vis nekantriai žiūrėjo į direktoriaus kambarį, ir daug kas kalbėjo:

—Vargšas berniukas, vargšas Roberti!

Virš kitų galvų kambario gilumoje matėsi miestasargio kaska ir plika direktoriaus galva. Paskiau įėjo cilindrij dēvis ponas visi pradėjo kuždėti:

—Tai daktaras!

—Tėvas paklausė vieno mokytojo:

—Kas atsitiko?

—Suvažinėjo jam koją, —atsakė jisai.

—Kaulą sutrėškino, —tarė antrasai.

Tai mokinyš antrosios klasės; eidamas mokyklon, jis pamatė mažutį įžengiamosios klasės mokinį, kuris, iš motinos rankų išsprukęs, bėgo skersai gatvę ir viduryje kelio, ke liuose žinesniuose nuo atvažiuojančio omnibuso, sugriuvo. Roberti drąsiai puolė jo gelbėti, sučiuojo ir atitraukė jį į šalį, bet pats laiku nespėjo atitraukti kojos, kuri ir pakliuvo po ratu. Roberti—sunus artilerijos kapitono.

Tuo laiku, kada mes klausėmės to pasakojimo, į kambarį kaip beprotė, stumdydama žmones, įbėgo moteriškė: tai buvo Roberti motina, kuriai davė žinią. Kita moteriškė bėgo jos pasitiktų ir, verkdam, apkabino jos kaklą: tai buvo motina išgelbėtojo kudičio. Abi skubiai įėjo į direktoriaus kambarį, ir nes užgirdome bausių sauksmą:

—Mano Dzuljo! Brangus mano berniaki!

Tuo laiku prie mokyklos durų privažiuavo karieta, o kelioms valandėlėms praslinkus, iš kabineto išėjo direktorius. Jis nešė antrankių sužeistą berniuką, kuris savo galvą paguldė ant jo pečių. Veidas jo buvo išblyškęs ir, it drobė, baltas. Visi tylėjo, tik tai gir lėjosi motinos verksmas. Direktorius valandėlei sustojo ir, iš sujudimo visas išbales, abiem rankomis pakėlė augstyn kudičį. Tala iš lupų mokytojų ir vaikų išsiveržė iš širdies liejasi žodžiai:

—Mielas Roberti! Geras Roberti! Karžveis berniukas!

Mokytojos ir berniukai, kurie arčiaus tovojė, bučiavo jo rankas ir glostė jo galutę. Jis atsimerkė ir prabilo:

—Mano knygos! kame mano knygos?

Motina išgelbėtojo berniuko pakėlė augstyn knygų krepšelį ir per asaras tarė:

—Štai jos, mano aukse, aš jas tau na no parnešiu.

Tuo laiku jįnai laikė vargšo motiną, kuri, rankomis veidą užsidengusi, verkė. Sužeistą išnešė, paguldė į karietą ir nuvežė. Mes tylėdami suėjome į klases.

00—00

Mažas Kalabrijietis.

Vakar vakarą, tuo laiku, kada mokytojas mums pasakojo apie vargšą Roberti, kuriam ilgą laiką prisieis ant lazdy vaikščioti, direktorius atvedė į klasę naują mokinį. Tai buvo juodais plaukais ir didelėmis juodomis akimis mažas berniukas, kurio antakiai buvo beveik suaugę. Jis buvo juodai apsirėdęs ir tuodu diržu susijuosęs. Direktorius, kažką patylomis pasakęs mokytojui, išėjo iš klasės, palikdamas naująjį mokinį, kuris savo didelėmis juodomis akimis bailiai į visus žiūrėjo. Kada mokytojas paėmė jį už rankos ir, kreip lamas į visą klasę, tarė:

—Pasidžiaugkite draug su manimi. Šiandieną į mūsų mokyklą įstojo mažas ita las, gimęs Kalabrijos mieste Redžo, toliau kaip penki šimtai mylių iš čia. Pamylėkite šį naująjį mūsų draugą, iš tolimos provincijos atvažiuosįjį. Jisai tėvynainis garsios šalies, kuri suteikė Italijai dau garbingų vyrų ir amina jai tvirtus darbininkus ir drąsius kareivius; jis tėvynainis vienos gražiausių mūsų gimtinės šalių, apaugusios dideliais miškais ir turinčios augstus kalnus,—šalies, kurioje gyvena protinga ir drąsi tauta. Įtikrinkit, kad kiekvienas italas berniukas, į kurią Italijos mokyklą jis neįstotų, visur ras brolius.

Ir pakilęs iš savo vietos, mokytojas ant talijos žemlapio parodė tą vietą, kame yra Kalabrijos miestas Redžo. Paskiau jis patukė berniuką, kuris visados pirmąją dovaną gauta:

—Ernestai Derossi!

Derossi atsistoj.

—Eik čia,—tarė mokytojas.

Ir Derossi, atėjęs prie skobnio, atsistojo priešais kalabrijietį.

—Kaipo pirmasai mokinyš, visos klasės vardu apkabink naująjį draugą. Tavo smenyje Pjemonto vaikai tegu sveikina Kalabrijos sunį.

Derossi apkabino kalabrijietį ir savo akiu balsu tarė:

—Sveikas gyvas!

Šis karštai pabučiavo jo abu veidu. Vi i pradėjo delnais ploti.

—Nutilkit! —suriko mokytojas,—mokydoje negalima ratuoti!

Bet mes patėmijome, kad jis buvo paten cintas. Kalabrijietis irgi buvo linksmas. Mokytojas nurodė vietą, kame jis turi sėdėti, r mums dar pridurė:

—Atminkite gerai tai, ką aš jums pakakysiu. Tam tikslui, kad Kalabrijos vaikai Turine jaustųsi esą namie, o Turino vaikai, kaip gimtinėje, Kalabrijos Redžo'je, mūsų tėvynė kariavo penkiasdešimt metų, ir rįsdesimts tukstančių italų paguldė toje karėje galvas. Dėl to tai priezasties jus pri valute mylėti kits kitą. Jei kas nors iš jūsų nusikraus šį naująjį draugą todėl, kad jis gimė ne mūsų provincijoje, tas nebus vertas akių pakelti į mūsų trispalvę vėliavą.

Vos tik mažas kalabrijietis atsisėdo į savo vietą, tuojau jo kaimynai pradėjo jam dovanoti tai plunksnų, tai paveikslėlių, o vienas galinio suolo berniukas atsiuntė jam Švecijos krasos markę.

Mano Draugai.

Tasai berniukas, kuris atsiuntė kalabrijietii markę, man visų labiausiai patinka. Jo pavardė Garrone. Jis vyriausias klasėje, jam beveik keturiolika metų; jo galva didelė, o pečiai platus. Jis labai geras, ypač tai žymu, kada jisai šypsosi; bet jisai, matyties, visai mažą galvą, lyg didelį.

Dabar aš susipažinau beveik su visais draugais. Man dar vienas berniukas patinka: tai Koretti. Jo švarkelis šokoladinės varšos, o kepurė kačių kailėlių. Jis visados linksmas; jo tėvas malkomis pirkliuauja, buvo kareiviu 1866 metų karėje, princio Gumberto divizijoje, ir žmonės kalba, kad už drąsą gavęs tris medalius.

Yra dar vargšas mažutis Kuprius Nelli toks subloges ir išblyškęs! Yra vienas berniukas—didelis frantas (puikiorius), kuri nuo savo drabužių valo mažiausiąją dulkelę. Jo pavardė Votini. Priešais mane sėd berniukas, kurį "mažu murininku" vadina nes jo tėvas murininkas. Jo veidas apvalus lyg obuoliukas, o nosis, lyg sagutė: jisai labai moka veidą kraivoti. Jis dėvi mažutę su kaziuku kepuraitę, kurią suglamžęs visados kišenėn deda. Greta murininko sėdi Garoffi, laibas augštas bernaitis; jo nosis, lyg pelėdos, ir akutės visai mažutės. Jis visados par duoda ir perka plunksnas, paveikslėlius, degtukus ir užrašo ant nago lekciją, kad galėtų ją skaityti, kai mokytojas klausia. Yra dar mažutis ponas—Karolis Nobis, matyties, irgi didelis puikiorius. Jis sėdi tarp dviejų berniukų, kuriuodu man labai patinka: vienas jų—kalvio sunus, jo ilgas ir platus švar kas žemiaus kelių nusileidžia; veidas, tarytum, išsigandęs ir toks išblyškęs, lyg jis nuolat sirgtų. Jis niekados nesijuokia. Antras berniukas—rudas; jo ranka suparalizuota, ir jis nešioja ją pasirišęs. Jo tėvas išvažiuavo Amerikon, o motina daržoves pardavinėja. Mano kaimynas kairėje pusėje irgi gana žinėjus tipas: tai Stardi—trumpo kaklo ir visai žemas. Jis žiuri žvairiai, su nieku nesikalbą ir, matyties, mažai ką supranta, bet atydziai, beveik nemirksėdamas, kaktą suraukęs ir dantis sukandęs mokytojo klausosi. Jei i tuo laiku kas nors mėgįs prašnekinti, jis vieną ir antrą kart neatsakys nieko, o paskiau paspirs koja. Greta jo sėdi piktas ir atkaklas veido berniukas. Jo pavardė Franti. Jis jau iš dviejų mokyklų prašalintas. Pas mus yra dar du broliu, panašiu viens į antrą, kaip du lašu vandens: jiedu vienodai rėdosi ir abu dėvi Kalabrios skryblius su fazano plunksna. Bet visų gražiausias, visų protingiausias, kuris šiais metais butinai bus pirmas mokinyš,—tai Derossi. Mokytojas jau pastebėjo jį ir dažnai klausinėja.

Bet man ypač patinka Prekossi, kalvio sunus, tasai, kurio toks ilgas švarkas ir išblyškęs, ligotas veidas. Sako, buk tėvas jį mušęs, bet jis toks nuolaidus ir tykus. Kas kart, jei ką klaus, arba ką nors netyčia uždius, jis visados pasakys: "atsiprašau!" ir žiuri savo geromis ir liudnomis akimis. Bet visų didžiausias ir visų geriausias—tai Garro ne. (Toliaus bus)

Jurų Stebuklai.

Mazgas, arba jurių mylia turi 6,086 pėdas; sausžemio angliška mylia 5,280 pėdų; tokiu būdu sausžemio mylia yra didesnė už jurių mylią.

Vandenynai užima tris ketvirtadalius žemės paviršia. Gilumoje 3,500 pėdų vilnys nėra jaučiamos. Temperatūra yra ta pati, įvairuojanti tik maža nuo žemgalių iki deginančiai pusiaujo (ekvatoriaus) saulei.

Vandens gylio mylia turi vieną toną pavidimo ketvirtainiam colui. Jei pripilti šių pėdų gilumo skrynį jurių vandeniu ir luoti jam išgaruoti, tai ant skrynios dugno iks du coliai druskos. Imant vidutiniam vie o vandenynų gyliui tris mylias, būtų druskos lodas 230 pėdų storio visu plotu, jei vanduo išgaruotų. Vanduo vandenynė ant dugno yra šaltesnis negu prie paviršia. Daugelyje vietų, ypatinai Norvegijos pakraščiu, užtakose ant dugno vanduo oirma užšąla negu ant viršaus.

Bangos yra labai prigavingos. Žiurint as audros laike, rodosi, jog visas vanduo eina, bet vanduo stovi ant tos pačios vietos, tik judėjimas eina. Kartais audros laike šitų bangos yra 40 pėdų augščio ir eina su greitumu 50 mylių per valandą—beveik dviebu greičiau kaip greičiausias orlaivis. Bangos apacia—tolis nuo klonio iki kloniui iš abiejų pusių ties apacia—yra abelnei skaitoma penkiolika kartų to, ką augštis, todėl vidutinė banga, sakysime 25 pėdų angščio, turi apacią 375 pėdų. Smarkumas bangų, skalaujančių krantą, esąs septyniolika tonų ketvirtainiam mastui.

Mokintis Niskuomet Nėra Vėlu.

Katonas 80 metų amžiaus pradėjo mokintis graikų kalbą. Sokratas giloje senatvėje išmoko žaisti ant muzikinių instrumentų. Plutarchas, tarp 70 ir 80 metų pradėjo mokintis lotynų kalbą. Dr. Johnson pradėjo mokintis holandų kalbą tik keliais metais prieš mirtį. Ludvico Monaldesco, giloje senatvėje, 115 metų, parašė savo paties laikų užrašus. Ogilby, Homero ir Virgiliaus vertėjas nepažinojo lotynų ar graikų kalbos iki 50 metų. Franklinas nepradėjo savo filozofiskų tarydymų iki pasiekė 50 metų amžiaus. Dryden 68 metų amžiaus pradėjo versti Aeneidą, savo patogiausį veikalą. Boccacio buvo 30 metų, kuomet pradėjo mokintis rašytijos, bet jis likosi vienu iš trijų didžiausių toskanų tarmės žinovų, pirmutiniai dviem esant Dante ir Petrarchui.

Panašių pavyzdžių daugybę galima rinkti.

Žinynas.

Noble ir Milwaukee N. E.
Division ir Milwaukee prieš Banką
Robery, North Ave. ir Milwaukee
Paulina ir Milwaukee
Lincoln ir Milwaukee
Western Ave. ir Milwaukee
Kedzie ir Arthington prieš Sears
Rouback
Homan ave. ir 12 St. prieš Sears
Rouback
26th St. ir Western Ave.
2246 S. Leavitt St.
2214 W. 23 St.
4638 W. 22nd St. prieš Western
Electric
3013 S. Kedzie Ave.
Wabash ir Polk St. N. W.
Madison ir State N. W.
Madison ir Franklin S. E.
State ir VanBuren St. N. W.
VanBuren ir Clark St. N. W.
VanBuren ir Franklin St. N. E.

Washington ir Clark N. E.
VanBuren ir Wells N. W.
A'ams ir LaSalle
Wells ir VanBuren St.
Wells ir Jackson Blvd. S. E.
State St. ir 18 St. S. W.
56 W. 35th St.
35th ir Ashland Ave. S. E.
43rd ir Ashland Ave.
Ashland ir Gross Ave.
47th ir Wentworth Ave. S. W.
4583 Wentworth Ave.
10701 Michigan Ave.
11624 Michigan Ave. Roseland
720 W. 120th St. W. Pullman

DISTRIKTU KAPITONAI

Pas sekančius distriktot kapitonius galite kreiptis su visokiais reikalais: užsirašymo laikraščio apgarsinimų ir spaudos darbų padarymo Chicagoje:

BRIDGEPORT

Jurgis Lukas
3429 So. Union Ave.
Jonas Vaišvila
3320 Auburn Ave.

TOWN OF LAKE

Leonardas ir Aleksandra
Butkevičiai
4537 So. Hermitage Ave.

WEST SIDE

Rafolas Zaura
2050 W. 23 St.

18 IR UNION

Petras Jokubonis
733 W. 19 St.

NORTH SIDE

Mateušas Klioštoraitis
1557 Girard St.

BRIGHTON, PARK

J. S. Vitkus
2856 W. 39th St. ir
Augustas Saldukas
4414 S. California, Ave.

CICERO

Juozapas Karpus
1435 So. 49th Ave.
SO. CHICAGO.
Petras Šimaitis
R. 9, 9101 Commercial Ave.

Privalote Zinoti

ką Amerikonu Spauda sako apie Lietuvius.

Žurnalas "Sea Pover" yra puikus straipsnis apie Lietuvius ir Lietuvą. Ši straipsnį turėtų perskaityti kiekvienas lietuvis, arba turėtų įteikti egzempliorių savo mieste ko kiam įtakingam amerikoniui, kad jis perskaitytų ir turėtų geresnį supratimą apie Lietuvą ir jos žmones.

Kaina 30c. Su prisiumu 35c.

Mes turime dar keletą egzempliorių.

Siųskite money orderį arba stampų.

"Lietuva"
3253 S. Morgan St.
CHICAGO, ILLINOIS

Stasio Šimkaus Muzikos Mokykla

MOKINAMA:

- 1 Pianu Skambint
- 2 Muzikos Teorijos
- 3 Daiuoti iš gaidų ir t.t.

Kreipkitės: Utarninikais,
Ketvergais ir Subatomis,
nuo 3 iki 10 v. l. vakaro

3249 So. Morgan Street Chicago, Ill.

"Birutės" Svetainėje, 30c "Lietuvos" Dienraščio

RANKARBIU

..Bazaras ir Balius..

RENGIAMAS

Lietuvių Moterų Apšvietos Dr-jos

MILDOS SVETAINĖJE

3142 SO. HALSTED STREET

Subatoje, Gruodžio-December 7ia, 1918

PRADZIA 7:30 VAL. VAK. INZANGA 35c (su karės takais).

MUZIKA GRUSO

Siam vakarui pasamdyta abi Mildos Svetainės, iš kurių vienoje (ant 2-ry lubų) bus paroda—išpardavimas įvairių gražiausių rankų darbo išdirbinių; padirbtų Liet. Mot. "Apšvietos" Dr-jos narių. Antrojoje svetainėje (ant 3-ry lubų), bus pasilinksminimas ir įvairūs šokiai.

Taigi širdingai kviečiame gerbiama visuomenę skaitlingai atsilankyti, nes apat pasilinksminimo, šokių, kiekvienas dar turės puikę progą ką nors išsimėti ir nusipirkti už labai mažą kainą, ar tai sau, ar savo draugams, labai gražių išdirbinių, kurie labai tiks net ir Kalėdinėms Dovanoms.

Kiekvieną melžiamą nepraleisti šitos progos, nes po laiku galėsitės.

RENGIMO KOMISIJA

BUK SOFERIU.

ta. Nekuomet nebuvo toks didelis laikas gauti sau tinkamą viešis soferių reikalavimas kaip dabar. Mes duosime užsiėmimą kiek vienam pabaigusiam kursų mūsų mokykloje. Mokymo pasinaudojame individualiais sistemomis—nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliais visokių rūšių. Prityrę mašinistai pamokis tamištą ir suteiks tinkamus patarimus ir nurodymus. Mūsų mokyklai netruksta geriausių automobilių ir kitų prietaisų. Užtikriname tamištą kad tuojaus gausi leidimą. Dieniniai ir vakariniai kursai. Visas kursas \$25.00. Federal Ass'n of Auto Engineers, 1214-16 Jackson Bld. (Inc.)

Kur galima gauti Dienraštį "Lietuva"

"Lietuvą" galite pirkti kiekvieną dieną sekanciose vietose, kur randasi "Lietuvos" Dienraščio stotys Chicagoje:

3903 S. Halsted St.
Halsted ir 31st. St. N. W.
Halsted ir 18 St. S. W.
633 W. 18 St.
Halsted St. ir 14th St.
Halsted ir Maxwell St. S. E.
Halsted St. ir 12 St. N. W.
Jefferson ir 12 St.
Halsted ir VanBuren St.
Halsted ir Jackson Blvd.
Halsted ir Madison St.
Halsted ir Milwaukee Ave. S. E.
Chl. ave., ir Milwaukee Ave. S. E.
Racine ir Milwaukee S. E.

VIETINĖS ŽINIOS.

NEI SĖJA, NEI ARIA,
BET PJAUNA....

Pereitę nedėdienį Mildos svetainę (ant Bridgeporto) atsibuvo SLA. 36-tos kuopos susirinkimas. Tai buvo priešmetinis susirinkimas, kuriame paprastai renkama valdyba naujiems ateinantiems metams. Toki susirinkimai tankiai buvo trukšmingi. Buvo trukšmingi ir šiame susirinkime.

Šita kuopa turi apie 300 narių, bet susirinkimam neatvyko nei 50 narių. Kas atvyko, tai musų "kairieji"—esantieji kuopoj socialistai: jų nėra kuopoje nei dešimtos daleis iš viso kuopos skaitliaus narių, bet jie visuomet visi urmu ateina susirinkimam ir tankiai trukšmo pridriba. Tautinius reikalus svarstant, jie visados trukdo arba ir visai sugadina, jeigu gali.

Taip buvo ir šiame susirinkime. Kuopoje skaityta Centro atsisaukimas su pakvietimu, kad visos kuopos aukautų Lietuvos laisvės išgavimui. Šitą atsisaukimą perskričius, p. Bradchulis davė įnešimą, kad iš kuopos izdo būtų paaugauti \$300.00 Lietuvos laisvės išgavimui—kuopa turi apie \$500.00 izde.

Cia musų "raudona gvardija" ir subruzdavo, priešinosi. Kaip esą galima aukauti į tokius fondus, kur nori Lietuvai karaliaus. Pagalios "raudonos gvardijos" kapitonas, K. Jurgelionis, atsistoją ir duoda "pataisymą": kad skiriama apka būtų padalinta pusiau: pusė Lietuvos Neprigulmės fondui, o pusė socialistų fondui, kuris jų lyg ant pajūkos yra pavadintas "Lietuvos Laisvės" fondui.

Ginčytasi ilgai. Prirodinėta, kad tasai socialistų fondas nei čarterio neturįs, kad jis Lietuvos neprigulmėje visai nesirupina, o Lietuvos laisvę supranta, kad joį būtų užvesta jų "socialistiška tvarka"; prirodinėta, kad kuopos izdan tuos pinigų sumokėjo ne socialistai, nes jų yra vos apie 30 kuomet kuopa turi apie 300 narių. Bet!ur tau! Šiame susirinkime jų buvo 27, o kitų atėjo tik 22, taip ir liko nubaustuota, kad pusė, t. y. \$150.00 turi eiti į socialistų fondą, kuris Lietuvos tikrai laisvei nepadarė nei tiek, kiek išestas kiaušinis yra vertas,—jam po teisybei, ne tas ir rupi: jam rūpi "klausų kova" ir "revoliucija", o ne Lietuvos laisvę ir neprigulmę.

Tokių būdu iš išejo, anot tos patarlės: Nei sėja nei arija, bet pjauna. "Raudona gvardija" nusinešė sau \$150.00 žmonių sudėtų pinigų.

Iš to pamokinimas: reik dabo-tis ir į susirinkimus žmonėms laukytis, nes "kai katino namie nėra, tai pelės viską savaip sušėmyninkauja."

Rinkta taipgi kuopos valdyba. Visa valdyba pasiliko ta pati, išskiriant pirmininką, ir vice-pirmininką. Pirmininku išrinkta J. Juknis, vice-pirmininku Ad. Micevičius. Norėjo nekurie "gvardistai" išsirinkti savo izdininką. Bet kad tam reik užsistatyti kauciją, o musų "proletarai" to ar neturį, ar negali padaryti, tai galų gale pasiliko senas—p. F. Bradchulis.

Kuopa išrinko komitetą rinkimui aukų Lietuvos neprigulmės reikalams. Komitetan įėjo šie: Alex. Micevičius, S. Valančauskas, S. Stankauskas ir M. J. Damijonaitis.

Ant vietos surinkta tarp narių tam pačiam reikalui \$30.00. Šitos aukos priduta "Lietuvos" redakcijai, idant paskelbtų "Kalėdų Eglaitės" skyrių. (Aukų \$30.00 gauta. Red.).

Kuopa taipgi nutarė perkelti po Naujų Metų savo susirinkimų vietą. Iki išolė laikė juos Mildos svetainėje, o dabar nutarė laikyti "Birutės" naujoį svetainę, 3249 So. Morgan St.

A. M.

SVEIKATOS SKYRIUS.
Bereikalingai Žmonės Miršta
nuo Difterijos.

Nors apsaugojimas nuo Difterijos yra surastas ir Sveikatos departamentas jį visokiais būdais garsino ir platino tarpe žmonių, vienok mirčių az spalio mėnesį buvo dvigubai negu už rugsėjį.

Cia paduodame skaitlines sirgusių ir mirusių už tuos du mėnesius:

Rugsėjo mėn. sergančių buvo 423. Iš jų mirė 41 ypat t. y. 10% Spalio mėn. sergančių buvo 607. Iš jų mirė 98 t. y. 15% suviršum.

Taigi skaitlinės parodo, kad bėgije Co dieny tie 139 vaikai Chicagoje mirė bereikalingai. Sveikatos Departamentas taipgi žino, kad beveik pusė tų mirusių buvo iš kaltės tėvų, nes nepašaukė gydytojo, o kita pusė iš kaltės pačių gydytojų, kad neatspėjo ligos skarto: kas vilko ligą ir privedė prie kapo.

Visuose atsitikimuose, kada tik pradeda gerkle skaudėti, Sveikatos departamentas pataria šauktis savo gydytojo, kad jis duotų taip vadinama "antitoxiną," kuris apsaugoja ligoni.

Gerkles ligi s daugiausiai pereina į Difteriją, jeigu jas apleidžiama arba užvelkama.

Negalima suprasti, kad taip plačiai išgarsintas "antitoxinas" kaip geriausias apsaugojimas kudičio nuo difterijos, tėvų dar nėra vartojamas, kada reikia. Jeigu ligonis, susirges, pirma die-na paimtų "antitoxiną," jo iš-gijimas būtų užtikrintas; o kas paima antra ir trečia ligos diena, tai ir tai dauguma ligonių dar išgyja; bet tie ligoniai, kurie ima "antitoxiną" po trijų dienų sirgimo tankiausiai jau miršta.

Svarbiausias dalykas yra greitas Diagnosis t. y. greitas nusprendimas ligos ir kuogreičiausias davimas ligoniui antitoxino. Ir atminti: kad tas antitoxinas yra suteikiamas veltui per Chicago's Mietso Sveikatos Departamentą.

Taigi kodėl jūs duodate savo vaikams mirti?

NUO WEST SIDE.

Su aukomis Chicago's West Side' sekasi neblogiausiai. Pereitą sereidą lapkričio 27 d. p. M. Meldazis sumanė pavašinti savo prietelius bei draugus, "paminėjimui 6 metų sukaktuvių atidarymo savo svetainės." Beabejonės, prie užkandžių ir gėrimėlių besilinksmindami, sumanė šį bei tą ir rimtesnio pašnekėti.

Prisiminta apie p. M. Meldazio prielankumą viešam lietuvių judėjimui, suteikiant savo svetainę įvairiems tautiniams reikalams daug kartų visai dykai. Ir šiaip įvairiais dalykais p. Meldazis gausiai remia lietuviškus reikalus.

Vienas svečias prisiminė, kad linkėjimai ir atsiminimai yra malonus ir gražus dalykas, bet, sako — idant pagerbti p. M. Meldazį, kad iš jo preizasties čia susirinkime, ar nepaukaus šiek-tiek Lietuvos reikalams? Tai tardamas, patiesė ant stalo doliarinę. Greitu laiku kaip pradėjo doliariai ristiis tai raštininkas nespėjo nei užrašyti.

Gerai Chicagočiams žinomas advokatas Jonas Kučinskas patiesė pradžiai dvidoliarinę. Pamatęs tai, p. M. Meldazis sako:

— Tai, girdi, pradėjai gadinti "uniją" (mat iki šiol visi buvę aukavę po doliarį). Turbut nori geresniu už kitus pasirodyti... Tai tardamas šmakšt, dešimtinge. Paklausus raštininko, kiek jau yra surinkta, šis atsakė, kad dar nėra lygios sumos. Girdi, reikia "pridėti." Pradeda doliariai "lyginti." Bet nesulygino — padarė \$51.00. Čia advokatas J. Kučinskas drąsiai stipriu balsu ir sako:

Kad p. M. Meldazis už mano \$2.00 paklojo dešimtingę, tai aš už kiekvieną čia naujai surinkta doliarį uždešiu savo doliarį.

Nagi ar ne pradės visi išnaujo švilpt doliariais? Kiti net skolino iš savo draugų ir dėjo ant stali

kad tik kaip nors geriau "pafig-sinus" advokatą J. Kučinską.

Pasekmės to viso buvo tokios: surinkta iš viso \$104.00 ir vis nelygu. Tada p. M. Meldazis pasikvietė raštininką į kitą kambarį padarymui "konspiracijos." Ką jie ter kalbėjosi, niekas nežino, bet sugrįžo iš tuščio kambario su \$6.00 ir tokiu būdu "prilygino" iki \$110.00. Pinigai sudėta pakol kas pas p. R. Zaurą. Wes Sidės skyrius išdininką ir priskirta prie kitų tam pačiam dalykui renkamų aukų.

Westsaidietis.

Pereitos subatos vakare atsilankė "Lietuvos" Dienraščio ofisuose svečiai, broliai Vincas ir Adomas Izidai iš Detroit, Mich. Kartū su jais buvo ir jų draugas Antanas Paluditas iš Chicago. Apžiūrėjo visą naują istaigą ir jiems labai patiko.

ABELNOS ŽINIOS.

Pereitos subatos vakare atsilankė vidurmiestyje Morrison Hotelyje vakaras sutikimui Kapitono Merriam, su-ryžusio neseniai iš Europos.

Kapitonas Merriam pir-miau buvęs Alderman'u o Ward'o Chicagoj. Pradžiej karės pastojų i aviatorius gaudamas kapitono rangą. Vėliau buvo pasiūstas į Itali-ją su propagandos misija. Šiomis dienomis kapitonas su-grįžo iš Italijos ir artimes-nai jo draugai jį pasitiko. Kapitonas Merriam buvęs profesorium Chicago's Uni-versiteto pažysta gerai lietu-vius, yra gana lietuviams pri-lankus ir taip lietuviams užsi-nteretas, kad net moka ke-lėtą sakinių lietuviškai. Ka-pitonas Merriam pažysta Lie-tuvių Istoriją geriau, negu dauguma musų veikėjų Ame-rikoje.

Susirinkime Kapitonas Merriam papasakojo įspū-džius iš Italijos, pabrėždamas, kad Vokiečiai pasekmin-giausiai kariavo ne ginklais, bet propaganda. Propaganda jie sumušė Rusiją, taipgi tas pats jau buvo daroma su Ita-lija ir kitais sąjungininkais. Tik Amerikai atkreipus atydą į tai ir aciu pasidarbavimui ta vokiečių propaganda buvo sumušta.

Sekantieji kalbėtojai svei-kino sugrįžusį kapitoną: Ka-pitonas Adams, Mrs. Fair-banks, 4 Ward'o Alderman'as Richard, Mrs. Sweitzer, ir du italų: teisėjas Barasso ir kapitonas Tacci.

Sekantieji lietuviai buvo pakviesti į pokylį: Advokatas Br. Balutis, advokatas Bradchulis, Dr. K. Drangelis, po-nas Stasys Kodis ir ponas Bačiunas.

BAIMĖS EPIDEMIJA.

Visuomenės sveikatos eksper-tai pripažįsta kad aršiausia epi-demija kuri gali atsitikti tai epi-demija baimės. Štai tik dabar baimė u-tuše daugiau žmonių negu influenza. Baimės veikmė ant virškinimo ir cirkuliacijos yra labai naikinanti. Bet jeigu tu imsi Triner'io Amerikoniško Elixiro Kartaus Vyno (Triner's American Elixir of Bitter Wine), šį atsakančiausia gyduolė suteiks tau tą jausmą pasiganėdijimo ir u-tikrinimo, kuris užtatys sieną nuo užsikrėtimo. Jis puikiai iš-valo žarnas prigelbsti viduriams ir sustiprina visą sistemą. Kai-na \$1.10. Parduodta tiktaai ap-tiekose. Gruodis tai — mėnuo pneumonijos. Buk pasirengęs ant šalčių ir kosulių ir laikyk Triner'io Kosulyni Sedatyva (Triner's Cough Sedative) nuo-latots savo gyduolinę šepučių. 25c ir 50 centų aptiekose, pačtu 35 ir 60 centų. Joseph Triner Company, 1333-1343 So. Ashland Ave. Chicago, Ill. Apgarsinimas.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo moters Agotos Saballauskienės, kuri mane apleido 14 metų atgal. Ji pati, ar kas kitas, arba melščiau iš gerb. klebonų, kad praneštų kame ji yra, turin labai svarbų reikalą.

Simonas Saballauskas,

914 N. 15th St., E. St. Louis, Ill.

Pajieškau savo vyro, Aleksan-dro Kuršelio, Kauno gub., Nau-miesčio parapijos, Selenų sodos. Paliko mane tris metai atgalios ir pirmiausia iškeliauvo į Chicago. Kas praneš jo adresą gaus \$10.00 dovanų.

Petronėlė Kuršeliene,
Box 195, Rosland, L. I. N. Y.

Pajieškau Juozo Jokšo, kuris 20 metų atgal gyveno Waterbu-ry, Conn. Atsišaukite ant šio ad-reso:

Jonas F. Jokša,
865 Bank St., Waterbury, Conn.

Pajieškau savo brolio Stanislo-vo Vaitkaus, kuris apei 15 metų atgal gyveno Waukegan, Ill. Jis paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Kankojų kaimo. Jis ar kas apie jį žino malonėkite atsišau-kyte po antrašu:

Jonas Vaitkus,
138 Athens St., So. Boston, Mass.

Aš Elena Lukošienė pajieškau savo brolio Vincento ir sesers Emilijos Paizėsaičių; pirmiaus jie gyveno Chicagoje, o dabar— nežinau kur. Aš paeinu iš Kau-no gub., Šaulių pav., miesto Rad-viliškio. Širdingai meldžiu juos atsišaukti, aš esu labai varginga-mė padėjime. Rašykite šiuo an-trašu:

Elena Lukošienė,
Rotterdam Katendrecht
Tolhuisland 1362, Holland.

Spalio 30, 1918, Lonira, Ata., Canada, pasimirė Klemensas Chicks, 31 metų vaikas, paei-nantis iš Suvalkų gubernijos, iš Sudargo kaimo. Jisai buvo labai puikus vyrukas, mudu drauga-vome per 8 metus ir kartu gy-venome ant "homestead'o". Jojo motina gyveno ant pat grony-čios. Jis man sakydavo kad jisai paliko 160 akrų žemės. Todel jo giminės, arba kas apie juos žinote, atsišaukite, nes kitap ta jo žemė teks Trust Kompanijai.

Jonas Kasper,

P. O. Lonira, Alta., Canada.

Pajieškau Juozapo Simanavi-čiaus, Erzvilgo parapijos, Rasei-nių paveto, Kauno gub. Vieni metai atgal buvau susira-šęs Shenandoah, Pa.

Atsišaukite adresu:
Jonas Simanovičius,
1850 W. 45th St., Chicago, Ill.

Dr. K. Drangelis
Dentistas
3261 So. Halsted Street
Phone Drover 5052
Chicago

ANT RANDOS.
Krautuvė dėlei bučernės ar kam kitam, puikioj vietoj su 6

kambariais. Kreipkitės informa-cijų, Povilas Pranskietis, 700 W. 31 St., kampas Union Ave., City.

ISSIMOKYK DRAPANŲ KIR-PIMO AMATĄ.

Master Cutting School
J. F. Kasnicka
118 N. LaSalle St.
4th floor, prieš City Hall.

Koncertinių Išdirbystė

Pearl Queen Koncertina

Nemokėk Pinigus Bereikalo

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip ne-gausi. Mašinėlių laiskams drukuoti ir ofiso dar-bams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gra-mafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriau-sių Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklius draugystėms, taisome laikrodžius ir muzkališkus instrumentus atskan-čiai. Kurie prisiųs trijų centų krasą-ženklį gaus kataliogą veltui.

STEPONAS P. KAZLAWSKI

632 So. Ashland Ave. : : Chicago, Ill. : : Telephone Drover 7309

Atydai tu kurie dar neturi
"Lietuvos" Dienraščio šerų:

Reikalingas "Lietuvos" Dienraščio šerų skaitlius jau išparduotas, visi pinigai sumo-kėti, Dienraštis "Lietuva" jau leidžiamas.

Bet dar randasi geras skaitlius lietuvių ku-rie tikrai norėjo prisidėti prie šio prakil-naus darbo, bet del šiokių ar tokių priežas-čių nespėjo šerų nusipirkti.

Šiuomi pranešame visiems tokiems tėvyn-ainiams, kad dar turime pardavimui apri-buota šerų skaitlių iš šios Bendrovės "Treasury Stock". Todel, gerbiamieji tautiečiai, pasiskubinkite: išpildyte šį kuponą ir su reikalinga suma pinigų prisiųskite mums SIANDIEN, nes rytoj gali būti pervėlu. Šero kaina \$10.

Lithuanian Publishing Co.,
3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Gebiamieji:-

Su šiuomi prisiųsčiau \$..... kaipu pilną užmokestį už šerų "Lietuvos" Dienraščio Bendrovės - Lithuanian Publishing Co. Malonėkite prisiųsti man šerų.

Su pagarba,

ADRESAS:

Lithuanian Publishing Co.

3253 So. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.